

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 28.—	celo leto naprej K 33.—
pol leta 14.—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 7.—	celo leto naprej K 38.—
na mesec 2-50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izbujna vsak dan zvočer izvemati medelje in prazniko.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., d. akkrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročilne se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefona št. 85. Upravištvu naj se pošiljajo naročilne, rekla nacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 26:40	četrt leta 6:60
pol leta 13:20	na mesec 2:20

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 84.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 23. marca. (Kor. urad.)
Uradno se razglša:
VZHDNO BOJIŠČE.
Naš sunek ob Bereznici, o katerem smo poročali včeraj, je stal sovražnika velike krvave izgube. Sicer ničesar poročati.
ITALIANSKO BOJIŠČE.
Nobenih posebnih dogodkov.
JUGOVZHDNO BOJIŠČE.
Vzhodno od Ohridskega jezera se je zopet ponesrečil sovražni napad.
Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 23. marca. (Kor. urad.)
Wolfiov urad poročja:
Veliki glavni stan.
ZAPADNO BOJIŠČE.
Vsed več sunkov lastnih in sovražnih izvidnih oddelkov se je artijerjsko delovanje ob flanderski fronti v odseku pri Arrasu od časa do časa ojačilo. Več vjetih je ostalo tam v naših rokah. Francoske čete, ki so bile prekoračile na obeh Straneh St. Simona Sommo in kanal Crozart, smo z napadom na ta odsek in preko njega vrgli nazaj. Sovražnik je imel krvave izgube ter je izgubil 230 vjetih, več strojnih pušk in vozil. Med Oiso in Aisno so se v večernih urah razvili boji zapadno in južno od Margivala. Napade močnih francoskih sil smo z ognjem in v protisunko z izgubami zavrnili. Naša artijerija je našla tudi zunaj tega bojišča cilji, ki se je izplačal, v zbiranih čet in njih premikanju. V gozdu La Ville aux Bois se je ponesrečil francoski sunek, ki se je pričel po močnem ognju. Pri Vatrouvillu v ravnini Woeyre nam je prineslo lastno podvzetje 12 vjetih in 2 strojni puški.
VZHDNO BOJIŠČE.
Nobenih večjih bojev.
MAKEDONSKO BOJIŠČE.
Razen ponesrečenega delnega napada v ožini med jezери in metežega ognja so ostali Francozi pri Bitolju mirni.
Neki naš zrakoplov je v noči od 20. na 21. marec uspešno obmetaval angleške naprave pri Mudrosu na otoku Lemnosu ter se je nepoškodovan vrnil v pristanišče.
Prvi generalni kvartirni moister v. Ludendorff.

Ruska vlada naznanja, da je revolucija končana

Petrograd, 22. marca. (Kor. ur.)
Petrograjska brzjojavna agentura.
Po zadnjih vesteh se je vsa Rusija, všteti Finsko, Turkestan in Sibirijo, popolnoma pridružila novi vladi, ki jo je duma s pomočjo patrijotičnega vojaštva nagloma ustanovila. Nikdar ni bila nobena revolucija tako kratka, kakor ta, ki je šla iz Petrograda kakor po vžgalni žici in je v kratkih dneh vnela vso deželo in dopolnila popoln prepored. Vir tega očitnega uspeha je iskati v logični potrebi, ki je že letos in zlasti zadnji čas dajala tega popolnoma zavedajočemu se ruskemu narodu dokaz, da bo država palnjena v brezno ne več popravljive nesreče in bo vojna sramotno izgubljena, če bi stara, vse-skoz egoistična vlada pod vodstvom omehkuzene dinastije nadaljevala politiko zatiranja ljudstva, ki je dušila vse stvarjajoče moči. Zato je zadonel klic: »Dol s starim, pokvarjenim režimom! Živela svobodna demokratska država!« najprej v Petrogradu in je bil od cele Rusije soglasno sprejet.
Rusija se je z enim udarcem in skoro brez bolečin osvobodila iz okov absolutne monarhije. V resnici je državni prevrat po cenitvah veljal Rusijo s svojimi 180 milijoni prebivalcev le 2000 mrtvih in ranjenih. To število je razmeroma le neznaten odstotek skupnih žrtev revolucij v drugih deželah, kar jih zgodovina pozna. Iz enakega vzroka je Rusija ali bolje rečeno Petrograd, ki je bil kvječjemu teden dni v neredu, zopet začela skoro vse normalno življenje, ker se vsakdo hitro pridruži novemu režimu. Čas, ko so car in njegovi ljudje davili deželo, izleđa kakor mora, ki jo je luč politične svobode srečno razgnala.
Rusija je deležna te svobode toliko bolj, ker stori nova vlada kar največ mogoče, da brez naimanišega zadržka uresniči načela, ki jih je razglasila prvi dan, ko je dobila oblast. Najboljši dokaz za to so politična amnestija, popolna obnovitev finske ustave in druge liberalne odredbe vojaškega in civilnega značaja.
Nova vlada, ki jo je prebivalstvo sprejelo z odobravanjem in jo krenko podpira, je odstavila guvernerje in podguvernerje, izmed katerih so bili aretirani notorični pristaši starega režima, ter je izročila krajevno upravo predsednikom zemstev kot začasnim komisariem. Da zagotovi deželo pred vsakim poskusom

protirevolucije in monarhične propagande, je vlada vzela bivšemu carju in carici svobodo in ju je izolirala v palači v Carskem Selu. Pravosodni minister Kerenski je predložil ministarskemu svetu zakonski načrt glede odprave smrtnih kazni ter ukrenil, da dobe tudi ženske volilno pravico za ustavni zbor ter ukazal, da je z vsemi sredstvi olajšati povratek v Rusijo zaradi političnih pregreškov izseljenim ali pregnanim ljudem. V največ mestih je bila bivša podkupljiva policija nadomeščena z milico, izbrano izmed prebivalstva, ki vzdržuje povsod popolni red. Enaka milica je ustanovljena tudi v Petrogradu, ki zopet izgleda skoro tako, kakor navadno. Petrograjski listi ne izhajajo več popačeni po cenzuri. Vesele množice hodijo po ulicah in polnijo prodajalne. Vrši se mnogo političnih zborov in shodov, ki bi jih bivši birokratični uradni uradniki ne bili nikoli dovolili; ti shodi se vrše neprestano in polnijo stolno mesto z živahnim javnim življenjem; gledališča začno zopet v nedeljo s predstavami. Kinematografi pripravljajo filme, ki predstavljajo dogodke pred revolucijo. Edino, kar spominja na prežite velike dni, so rdeče zastave in simboli svobode, s katerimi so okrašene skoro vse hiše, ter velika rdeča zastava na strehi zimsko palače, v kateri bo po sklepu vlade sedež ustanovnega zbora, ki se vrši v kratkem. Vesti iz province so vzpodbudljive. Večina poročja o skoro glasnem veselju prebivalstva, da je osvobojeno iz carskega jarma ter o trdni volji dežele, da se nikdar neč ne vkloni.
London, 23. marca. (Kor. urad.)
Petrograjski dopisnik Daily Telegrapha je imel v torek pogovor z Miljukovom. Ta je izjavil, da gre vse dobro in da se dežela hitro prilagodi novim razmeram. Govor se je zasakal nato, da se je reklo o vladni izjavi, da ni zadosti poudarjala vojne. Miljukov je rekel, da vladi je vojna do zmage temeljni ton in izključno merodajni faktor položaja. Prezgodaj je še, govoriti o činku revolucije na zunanjo politiko, ali prepričan je, da je Rusija močnejša kakor kdaj poprej. Glede izpremembe politike napram Poliakom po odstopu carja še ni nikakega sklepa. Odljuba svobodne zjediniene Poljske pod žezlom ruskega carja potrebuje sedaj naravno revizije, ali v nemirnih dneh še ni bilo prilike razgovarjati se o tem vprašanju. Nikake skrbi nima glede odseka delavskih poslancev. Delavci bodo morali nekoliko odnehati od svojega radikalizma in razširiti svoj horizont. Vlada namerava najeti denar za nadaljevanje vojne.

Zaloge živil po deželi so zaplenjene. Miljukov je končno rekel, da se bodo volitev za ustavodajni zbor udeležili tudi ženske. Po temeljitih izpremembah je samo po sebi umljiva ženska volilna pravica.
Bern, 23. marca. (Kor. urad.)
Po poročilu francoskih listov je mestni svet v Moskvi zahteval, da naj bo ustavodajni zbor sklican v Moskvo.
ČESTITKE ANGLEŠKEGA PARLAMENTA ZMAGOVITI REVOLUCIJI.
London, 22. marca. V spodnji zbornici je podal državni kancler Bonar Law predlog, da se pošljejo ruskemu narodu pozdravi in čestit. Zbornice k ustvaritvi svobodnih institucij. Izvajal je: Dogodki na Ruskem so se vršili kar najhitreje drug za drugim in so obrnili nase pozornost sveta. Dogodki na Ruskem spominjajo na pričetke francoske revolucije. Prezgodaj bi bilo reči, da je vsa nevarnost pri kraju, ali prezgodaj ni, poslati parlamentu zavezniške države pozdrave in istotako njegovi vladi, ki je bila sestavljena z izrecnim namenom, da dovrši vojno uspešno. Njena naloga je izmed najtežjih, kar jih je kdaj imela kaka vlada: ona mora napadalca pregnati iz dežele, doma pa napraviti svobodo in red. Ne pristojna nam, soditi ali obsojati, dovoljeno pa mi bodi, izraziti sočutje za carja, ki je bil tri leta naš lojalni zaveznik in kateremu je bilo po rojstvu naloženo breme, ki je bilo zanj pretežko. Končno je Bonar Law izrekel veselo upanje, da v zadnjih štadijih vojne bodo vse alifirane dežele pod vodstvom vlad, ki predstavljajo zastopstvo svojih narodov. Asquith je priporočal Bonar Lawov predlog in izjavil med drugim, da se mora oblika nove ruske vlade podvreči svobodni sodbi osvobojenega naroda.
London, 22. marca. (Kor. urad.)
Bivši ministrski predsednik Asquith je izjavil v poslanski zbornici, Mi, ki smo tu v rojstnem domu parlamentarnih uredb in ljudskih volitev, ne smatramo samo za predpravico nego imamo poseben naslov, da smo med prvimi, ki se vesele emancipacije Rusije in jo pozdravljamo v družini svobodnih narodov. Zaupamo, da bodo odlični možje, ki so v novi vladi, imeli ono potrepljivost in previdnost, ki jo zahteva tak položaj in da pred vsem ne oni, ne ruski narod ne bodo ne za las odnehalo od svojega sklepa, od združenja vseh svojih pomožnih sil, da pripravijo tak konec vojni, kakor je primeren žrtvam vseh zaveznikov. Rusija ni izvršila

svoje vloge le lojalno nego tudi v velikem slogu in prepričani smo, da bo njen narod zdaj, ko vidi da se mu bliža lastna svoboda, nadaljeval po tej poti s kolikor mogoče še povečano vnmemo, odločnostjo in voljo.
Čestitke švicarskih socijalistov.
Bern, 22. marca. V narodnem svetu (švicarskem parlamentu) so predlagali socijalistični poslanci resolucijo, ki pravi: Zastopstvo švicarskega naroda, reprezentant najstarejše demokracije Evrope, pošilja ruski revoluciji radostne pozdrave in čestitke.
Priznanje nove ruske vlade
Washington, 22. marca. (Kor. u.)
Reuter. Državni departement naznanja formalno in popolno priznanje nove ruske vlade s strani Zedinjenih držav.
Washington, 23. marca. (Kor. u.)
Poročilo Petrogradske brzjojavne agenture: Poslaniki Francoske, Anglije, Zedinjenih držav in Italije so danes izročili zunanjemu ministru skupno uradno priznanje provizorične ruske vlade s strani njihovih vlad. Obenem o prosili, da se določi dan, ko bodo mogli svoje priznanje zopet ponoviti.
NOVA VLADA NA DELU.
Haag, 23. marca. »Times« poroča iz Petrograda: Vojni minister je odpravil vse častne naslove v armadi, vojaki bodo v bodoče rekli generalom in drugim višjim poveljnikom le še »gospod general«, »gospod polkovnik«.
Haag, 23. marca. Amsterdamski listi poročajo dne 21. marca iz Petrograda: Zveza delegatov revolucijonarnih delavcev je s 1170 proti 30 glasovom sklenila, da naj se v tovarnah zopet prične delo. Življenje v Petrogradu je zopet normalno. Cestna železnica vozi in v nedeljo pričnejo zopet predstave v gledališčih.
Bern, 22. marca. (Kor. urad.)
Lyonski listi poročajo iz Petrograda: Provizorična vlada je sklenila, zvišati izdaje bankovcev na 2 milijardi rubljev.
Stockholm, 23. marca. Ruska vlada se posvetuje o ureditvi poljskega vprašanja. Varšavski in holmski pravoslavni škof sta bila poklicana v Petrograd.
Stockholm, 23. marca. (Kor. ur.)
»Svenska Dagbladet« javlja, da je bil poslanec dume Stalovič imenovan za finskega guvernerja, profesor Korff iz Helsingborga pa za njegovega adjutanta.
Frankfurt, 23. marca. »Frankfurter Zeitung« javlja: V Petrogradu so zaprli vojvod Mecklenburg in prin-

LISTEK.

Slab mož.
Angleški spisal A. Morrison. (Konec.)
»Zlodej me vzeml, vi ste pravi mož.«
Tujec se je zopet zarežal, a ko je Summers hotel zapreti vrata, je tujec med prag in vrata postavil svojo nogo.
»Nikar tako ne hitite, prijatelj! Prišel sem k vam na kratek pome nek — tako oči v oči, mož z možem.«
Tujec je grozilno nagubil čelo in Tommyju Summersu je postalo precej tesno pri srcu; ker pa vrat zaradi tujčeve noge ni mogel zapreti, je dejal:
»Kaj mi pa hočete? Jaz vas sploh ne poznam!«
»Potem — oprostite mojo drznost — in dovolite mi, da se vam predstavim.«

Dotaknil se je z dvema prstoma svoje čepice in rekel s porogljivo ponižnostjo.
»Ime mi je Bob Ford; mislilo se je, da sem se pred leti potopil z ladjo »Moolton«, a ljudje so se motili, kakor se vedno motijo. Prišel sem obiskat svojo ženo.«
Med tem kratkim, a jedrnatim govorom je Tommyju Summersu upadla spodnja čeljust, prsti so se mu krčevito oprjeli las in zijal je zdaj skoz okno, zdaj na cesto in zdaj na tujca — a ni bil zmožen ziniti le eno samo besedo.
»Prišel sem pozdravit in pogledat svojo ženo,« je nadaljeval tujec.
»Ravno prilika je, da se lepo prijateljski pomeniva, tako oči v oči in mož z možem.«
Summers je počasi dvignil spodnjo čeljust, požrl debelo in šel polagoma po stopnjicah. Tujec je šel za njim. Summersu se je počasi zdnilo in uvidevajoč pri čem da je, se je začel izpraševati, kako bi ga pač zade lo, če bi ta tujec, ta Bob Ford, svojo ženo zahteval nazaj. Spomnil se je

hlač, posode iz bakra in iz medu, nožev in vilic, ter oken in začel je o tem misliti nekako tako, kakor misli odpadnik o cerkvenih naukih.
Ko sta prišla v stanovanje in so bila vrata za njima zaprta, je Ford prijel Summersa pod roko in ga hripavo šepetaje vprašal:
»Kako dolgo časa pa izostane?«
»Mislim, da kako uro,« je odgovoril Summers in je odprl vrata v drugo sobo.
»O,« se je začudil Ford, oziraje se po drugi sobi. »Prav prijazno sta si uredila stanovanje. Ti stoli in vse te-le stvari . . . veste, to je pravzaprav vse moje . . . povem vam to oči v oči, mož z možem.«
Tujec je sedel, zamišljeno popušil in potem polglasno dejal:
»Torej sem zdaj zopet tu, zdrav in čil, jaz, Bob Ford, ki so me šteli za mrtvega. Kako se je to zgodilo? Stara nemška ladja me je spravila na svoj krov, me prepeljala v San Francisco in me tam posadila na kopno. Par let sem se klatil križem sveta, a zdaj . . .«

Tujec je dvignil glavo in srdito pogledal Summersa.
». . . Zdaj sem prišel po svojo ženo.«
»Moja žena ne trpi tobačnega dima v hiši,« je ves zmeden pripomnil Summers.
»Res, saj se spominjam, da tobačnega dima ne trpi,« je pritrđil Ford in vzel pipico iz ust. »A povejte mi, ali morate tudi vi okna umivati?«
»No, tako,« je slabovoljno in v vidni zadregi dejal Summers, »sem in tam pomagam malo.«
»O! In nože in vilice in posodo iz bakra in iz medu? Stavim na izveščanje svoje duše, da je tako.«
Bob Ford je vstal in se s potzvedovalnim pogledom nagnil nad Summersovo glavo.
»Boga mi — tako striže lase samo moja žena; boga mi, še se spominjam . . .«
Bob Ford je še icalje inspicial Summersa od vseh strani. Naenkrat ga je prijel za nogo in jo je privzdignil.
»Zlodej me naj zlasa, če teh hlač ni urezala in sečila moja žena. In ta

barva! A vi se daste vtakniti v take harlekinske hlače.«
Bob Ford se je tako škodoželjno in porogljivo zasmeljal, da se je v Summersovi duši hipoma vzbudila huda izkušnjava.
»Če ta - le človek svojo ženo nazaj vzame, pa ti ne bo več treba takih hlač nositi in tudi ostrizen boš bolj,« je govorila izkušnjava in Summers je zatrepetal po vsem životu.
»Torej je moja žena še vedno tako vražje skrbna in štedljiva, kakor v mojih časih?« se je rogal Bob Ford.
Summersa je v tem trenutku spretelo spoznanje, da ga to sploh nič več ne briga . . . Ana je žena Boha Forda in čast in poštenje zahteva, da to brez zadržka priznam.
Izkušnjava je opozorila Summersa, da je izvršitev tega spoznanja njegova najsvetejša dolžnost.
»Čas beži,« se je oglašil čez nekaj trenutkov Bob Ford, »in treba je, da se pomeniva in prideva na jasno. Ne bom neusmiljen, prijatelj; tudi v mojih prsih bje človeško čuteče srce. Pravzaprav bi moral zahtevati,

ca Aleksandra Oldenburg. Zdaj je Kerenjski diktator Rusije, ki ga brez pogojno poslušajo veliki deli vojske in brez izjeme na kopno došli pomorščaki. Kerenjski podpiše jutri ukaz, s katerim se odpravi smrtna kazen in odredi, izpustiti zaprte socialistične poslance dume. Dumi pripadajoči duhovniki pozivljajo pravoslavne duhovnike, naj priznajo izvrševalni odbor. Aretacije bivšega carja in njegovo interniranje v Carskem Selu je odredil Kerenjski.

Veliki knez Ciril odložil mornariško poveljstvo.

Bern, 23. marca. (Kor. urad.) Glasom poročila iz Petrograda, je veliki knez Ciril odložil poveljstvo mornariške garde.

Dnevna povelja ruskih generalov armadam.

Stockholm, 23. marca. Generali Ruski, Radko Dimitrijevič in Kornilov so izdali na čete dnevno povelje, v katerem jih opominjajo na potrebo discipline in edinosti, da se morajo vsi napor osredotočiti na edini cilj, to je na zmago nad sovražnikom, ki preži in čaka trenotka, da bi zadal Rusiji smrtni sunek. General Brusilov je izdal enako dnevno povelje na svoje čete. Vojni minister Gučkov izdela demokratske reforme za armado in razmerje med poveljniki in moštvo.

General Ivanov edini pristaš starega režima.

Bern, 23. marca. (Kor. urad.) Francosko časopisje je izvedelo iz Petrograda, da je general Ivanov edini poskušal rešiti stari režim. Ukazal je garniziji v Carskojem selu, kakor tudi revolucionarjem. Garnizija, ki se je že pridružila revoluciji, je imenovala tri odposlance za pogajanja z Ivanovim. Dal jih je brez drugega prijeti, na kar ga je garnizija obvestila, da bo palača v Carskojem selu, kjer biva carica s svojimi otroci, sestreljena, ako ne izpusti odposlancev nemudoma. Ivanov je zbežal, ker je videl, da je stvar zanj izgubljena.

Bivši ministri pod obtožbo.

Stockholm, 23. marca. Iz Petrograda poročajo: Razprava proti bivšim ministrom, ki so obtoženi zlorabe svoje oblasti in zločina proti ustavi, se vrši v maju. Justični minister Kerenjski sestavlja obtožnice. Ministri so zaprti v Petro - Pavlovi trdnjavi, kjer se z njimi ravnotako postopa, kakor so oni postopali proti političnim vjetnikom. Vsak minister dobi na dan 40 kopejk in sme le 20 minut na sprehod.

Car je hotel skleniti poseben mir?

Kodanj, 23. marca. Poslanci dume so baje v posesti dokumentov, ki dokazujejo, da je hotel car skleniti z Nemčijo in Avstrijo poseben mir in sicer pod sledečimi pogoji: 1. Lotaringija naj se izroči Franciji; 2. Poljska naj postane avtonomna kraljevina; 3. Rusija naj dobi Galicijo; 4. Avstrija naj podeli svojim slovenskim narodom avtonomijo. Z ozirom na te načrte je duma prisilila carja, da se je moral prestolu odpovedati.

Revolte ruskih kmetov?

Stockholm, 23. marca. Preko Finske poročajo: V gubernijah Poltava, Jekaterinoslav, Černigov se zbirajo kmeti ter napadajo velenosestva. Z rdečimi zastavami, na katerih so napisali »Svoboda in zemlja«, prirejajo kmeti ekspedicije proti gradovom, katerih so baje že mnogo opustošili in zažgali.

Francoske skrbi radi položaja na Ruskem.

Bern, 22. marca. (Kor. urad.) »Temps« piše v uvodniku: Na Ruskem se pojavlja velika nevarnost. Ne razumemo, kdo daje komiteju

da se vklonite postavi in priznate mojo pravico do žene, a ker vidim, da ste mlad, pošten in dober mož, ker vidim, kako prijazno gnezdo sta pridila svoji zakonski sreči, bom storil — zlodej naj me lasa do sodnega dne — plemenito izdajstvo in pojdem zopet sam po svetu.

Bob Ford je srepo pogledal Summersa v oči in vzkliknil:

»Pošteno ponudbo vam napravim — iz oči v oči, mož z možem: Dajte mi pet funtov, pa vam pustim ženo in pojdem po svetu.«

Summers sploh ni imel pet funtov, še pet pennyev ni imel. Povedal je to brez ovinkov ter še dostavil:

»Sicer pa ne maram biti ovira med možem in ženo . . . za nobeno ceno ne maram tega . . . saj mi je težko . . . a čast in dolžnost mi vevata, da vam pustim vašo ženo in kar mi vevata čast in dolžnost, to izpolnim do pičice.«

»Ne, ne,« je naglo zaklical Ford in prijel Summersa za roko. »Saj rad nekaj odneham . . . reciva, da mi daste dva funta . . . to pač ni preveč

delavcev in vojakov pravico diktirati sklepe, o katerih se mora najmanj reči, da so nastali iz konfuzije. Ako bi se revolucija spremenila v parodijo, potem bi bila bodočnost ruske svobode v nevarnosti. »La France« piše: Rusija mora zmagati. Le takrat je ruska revolucija Francozom dobrodošla, če daje nove izgleda na zmago. Clemenceau obžaluje v »L'homme enchainé«, da se vdaja nova ruska vlada pritisku revolucionarnih organizacij. »Gaulois« pravi: Dogodki na Ruskem so podobni dogodkom na Francoskem v septembru 1870.

Amerikansko poročilo o odvisnosti Rusije od Anglije.

Berlin, 23. marca. »Nordd. Allg. Ztg.« objavlja pismo nekoga člana ameriškanskega veleposlanstva v Petrogradu, ki pravi: Tekom zadnjega tedna je bil Petrograd jako vznemirljen radi nemških mirovnih predlogov. Par dni so se bali, da bo prevladala mirovna stranka, ali na to je dobila krmilo zopet angleška stranka. Govori se, da ruska vlada sedaj ne more izdati niti kopejke, ne da bi vprašala angleškega poslanika. Vsi so tega mnenja, da samo Anglija zadržuje vprašanje mirovnih pogajanj in sili zavezničke, da postopajo kakor ona.

Briand poslanik v Petrogradu.

Bern, 23. marca. (Kor. urad.) Listi poročajo, da se govori v francoski zbornici, da je Briand privolil, da pojde kot francoski poslanik v Petrograd.

Ruska vlada zahteva od Švedske prevoz vojnega materijala.

Stockholm, 23. marca. Nova ruska vlada je skupno z angleško vlado zahtevala od švedskega kabineta, da dovoli prevoz vojnega materijala za Rusijo preko švedskega ozemlja.

Amerikanska nevarnost.

VOJNO STANJE Z AMERIKO NASTOPILO 14. MARCA?

Frankfurt, 23. marca. »Frankfurter Zeitung« poroča iz New Yorka: Kabinet se izreka soglasno za to, da predloži kongresu sklep, da je vojno stanje z Nemčijo nastopilo že 14. marca.

Wilson se še obotavlja, močni vplivi pa delajo na to, da dosežjo tak sklep, še predno se sestane kongres. Javno mnenje je čudovito ravnodušno in zdi se, da so se ljudje sprizgabili z mislijo, da mora vojna priti. Listi poročajo, da vztraja vlada na pravici, da smejo prihajati oborožene trgovske ladje v nevtralna pristanišča.

Profesor Jordan, vseučiliški rektor iz Kalifornije, ki je prišel na zborovanje mirovne družbe, je izjavil, da želi ves zapad, da stori Wilson vse za obranitev miru, zapad pa bo stal tudi v slučaju vojne za predsednikom. Rusko revolucijo pozdravljajo z velikim veseljem, ker so prepričani, da se bo Rusija sedaj bolj energično bojevala.

Rotterdam, 23. marca. »Daily Chronicle« poroča, da se je odpeljalo iz Liverpoola v Ameriko prvih 3000 severoameriških obvezancev za milico.

Zeneva, 23. marca. Agentura Radio javlja: Predsednik Wilson ne bo sam napovedal vojne Nemčiji, temveč bo čakal, da eden izmed oboroženih ameriških parnikov potopi nemški podmorski čoln, nakar bo gotovo Nemčija napovedala vojno.

VOJNE PRIPRAVE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

Zeneva, 23. marca. Gubernatorji jugozapadnih držav Texas, Nova

če vam obljubim, da izginem za vedno . . . še čez morje . . . da ne bom nikdar več videl svoje žene . . . da o njej še mislim ne bom več . . . Le dva funta . . . to je, med brati, prav poceni. No? Dajte mi roko.«

»To je jako poceni, res, jako poceni,« je priznal Summers ves ginjen. »To je celo velikodušno. A jaz nečem izkoristiti plemenitosti vašega srca. Ana je vaša žena — jaz vajini sreči ne bom delal ovire. Prevzemite zopet svoje pravice; vi ste njen zakonski mož in moja dolžnost je, da izginem in se nikdar več ne prikažem ne pred njenimi, ne pred vašimi očmi.«

Summers se je napravil proti vratom, a Ford mu je naglo zastavil pot.

»Nikar se ne prenažite,« je zaklical Ford. »Premislite, kaj bo z vami, če ne bo nihče več za vas skrbel in če boste sami tavalj po svetu . . . dajte mi en funt in stvar bo v redu . . . en funt lahko pogrešate in žena ostane. Če nimate denarja, sem zadovoljen tudi z vašo ženo, nro in izginem.«

Mehika, Arizona in Kalifornija so vpoklicali vse milice.

Amsterdam, 23. marca. Iz Londona poročajo: »Times« govore o nastopu Wilsona ter izražajo mnenje, da je v najkrajšem času pričakovati vojne napovedi. Predsednik se obotavlja samo zato, ker se hoče dati voditi od javnega mnenja in noče storiti nobenega koraka, če nima dokazov, da stoji ves narod za njim. »Morningpost« je mnenja, da more Amerika napovedati le omejeno vojno, da uniči podmorske čolne s tem, da se udeležiti tega uničevanja.

Amsterdam, 23. marca. (Kor. urad.) »Telegraaf« poroča iz Londona, da bo ameriški mornariški departement nabral 74.500 mož za mornarico. Senat v Ohiju je sprejel zakon, ki obvezuje vse moške od 18 do 45 leta, da se prijavijo za vojaško pregledovanje, drugače bodo kaznovani z globo 100 dolarjev.

Ameriška vojska bo štela 3 milijone mož.

Berlin, 22. marca. »Lokalanzenger« poroča iz Rotterdama: Glasom washingtonskih poročil so storjene vse priprave za vojno. Domneva se, da bo Wilson v kongresu v svojem govoru o potrebi splošne vojaške dolžnosti priznal možnost udeležbe ameriških čet na vojnih dogodkih.

V vojnem departementu delajo na tem, da spravijo armado do polne sile, da ustvarijo narodno gardo in nabere pol milijona prostovoljcev. Vojska prostovoljcev naj tvori jedro vojske, ki naj se spravi na število 3 milijonov mož.

Francoski častniki kot instruktorji v Ameriki.

Zeneva, 23. marca. Agentura Radio javlja iz New Yorka: Več kot 50 francoskih častnikov je prislopo v Ameriko, da nadzirajo vežbanje ameriškanskih dijakov in prostovoljcev za častnike.

Ameriška pristanišča in ententne vojne ladje.

Zeneva, 23. marca. »Excelsior« poroča iz Washingtona, da razmotriva ameriški vojni minister načrt, da se ameriška pristanišča odpro vojnim ladjam entente.

Nemška sodba o ameriški krizi.

Berlin, 23. marca. (Kor. urad.) V »Deutsche Tageszeitung« piše graf Reventlow: Vsem ameriškim poskusom vplivanja stoji nasproti neomajni sklep nemške države, da se vrši nemška podmorska vojna izključno po načelih in metodah vojne potrebe sedaj in v bodoče. Kakor se tu že dve leti naglašuje, ne pomeni vojna z Zedinjenimi državami ničesar, kar bi moglo strašiti Nemčijo.

O ravno tem predmetu piše »Tägliche Rundschau«: Državni kancler in z drugih uradnih mest so vplivne osebe opetovano naglašale, da v podmorski vojni ni več mogoče nazaj. Zato je Wilsonova politika po pretrganju odnošajev z Nemčijo samo lahkomišelnna igra z usodo velikih narodov. Wilson pravi, da je bodoča njegova politika odvisna od tega, da Nemčija izzove tako oboroženo ameriško trgovsko ladjo. Pri tem sporoča obenem, da so dobile ameriške ladje ukaz, streljati na vsak podmorski čoln, kakor hitro ga zagledajo. Če hoče imeti Wilson na tak način vojno, naj jo provzroči in imel jo bo.

KONGRES LATINSKIH REPUBLIK AMERIKE.

New York, 16. marca. (Kor. ur.) »Associated Press« poroča iz Washingtona: Pet vlad latinske Amerike je sprejelo formalni predlog republike Ecuador, da naj se takoj sestanejo odposlanci republik severne, južne in srednje Amerike, da sklepneje korake, kako doseči izraz mnenja vsega kontinenta, da se zajam-

Na hišnih vratih je zadonelo dvakratno krepko trkanje.

»Kdo je to?« je prestrašen vprašal Ford.

»Počakajte, da pogledam,« je odgovoril Summers in je pohitel po stopnicah.

Bob Ford je slišal, kako je Summers odprl vrata, stopil je k oknu in ravno pod seboj zagledal ženski klub, ki je v trenutku na to izginil v hiši. Obenem je zaslišal znan glas.

»Kam pa greš brez klubov?« je ostro vprašal ženski glas.

»Nekdo je v stanovanju, — ki bi rad s teboj govoril . . .«

Bob Ford je videl moško postavo, ki je naglo bežala v temo in je spoznal, da je to Tommy Summers. Ford ni dalje razmišljeval. Njegova žena je stala na pragu in gledala za bežečim Summersom, Ford pa je planil v drugo sobo, odprl okno in v divjem diru stekel po cesti. Živa duša ga ni videla in to je vzrok, da je Summerjev beg od žene še danes velika uganka za vse sosesstvo.

čijo pravice nevtralecev in — če možno — ublaži vojna. Ecuador pričakuje, da bo predlog v kratkem sprejet.

AMERIKA IN AVSTRIJA.

Haag, 23. marca. Iz Washingtona poročajo: Amerikanska vlada izdeluje načrt, ki bi omogočil ohraniti mir med Ameriko in monarhijo.

Konec nemškega umikanja.

Berlin, 23. marca. (Kor. urad.) Cesar Viljem je poslal bavarskemu kralju to - le pismo:

Nj. Veličanstvu bavarskemu kralju.

Srečna izvršitev velikega gibanja na zapadni fronti je v prvi vrsti med drugimi zasluga uspešnega delovanja Tvojega sina. S tem je izvršeno delo, ki zasluži največje priznanje ter bo tvorilo s slavo popisano list v zgodovini vojne. V posebno veselje mi je, da Ti to sporočim.

Viljem.

Berlin, 23. marca. (Kor. urad.) Iz opustošenih in opuščenih pokrajin je tipal nasprotnik na več točkah s konjenico in pehoto naprej ter je bil pri teh podvzetjih od nemških varstvenih čet v številnih bitkah vržen nazaj. Vzhodno od Peronna smo napadli tri sovražniški eskadronov s težkimi izgubami za sovražnika zavrnili. Tudi na raznih drugih frontah, kjer se je naprej tipajoči sovražnik približal mreži naših varstvenih čet, je doživel občutne izgube. Severno od Arrasa smo zavrnili angleški napad, ki se je po kratkem bobnajočem ognju pričel, z zelo majhnimi lastnimi izgubami. Angleži so izgubili pri tem v bližinskem boju 76 mrtvih. Odgovarjajoč na ta napad, smo zavzeli sovražne jarke ter so imeli Angleži zopet krvave izgube, 7 vjetih in so izgubili 2 strojni puški.

Bern, 23. marca. Vojaški kritik »Bunda« piše o Hindenburgovem strategičnem umikanju: Angleško-francosko armadno vodstvo nikakor ne more misliti tako, kakor piše francosko časopisje. Haig in Nivelle vesta prav gotovo, da jima je nemško armadno vodstvo s svojim sklepom, ki ga ni mogoče dosti visoko ceniti, vzelo izpod nog vzmet, ravno ko sta zamahnila k novi ofenzivi in da si je izbral Hindenburg popolno operativno svobodo v zelo kočljivem položaju, seveda z velikim umikanjem. Ravno to je dokaz, da teh dejstev ni presojati mehanistično.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 23. marca. (Kor. urad.) Wolfiov urad poroča dne 23. marca zvečer:

V pokrajini ob Sommi in Aisni boji straž. Sicer na zapadu in vzhodu ničesar bistvenega.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

22. marca popoldne. V pokrajini severno od Tergnierja smo razširili po živahnem boju svoje pozicije vzhodno od kanala Saint Quentin ter prepodili sovražnika z več energično branjenih važnih pozicij, južno od Oise in severno od Soissona smo ponohi tudi napredovali ter zasedli kljub silni sovražni protlakciji v okolici Vregnyja več vasi. Naš nedadni napad severno od Berry au Bac nam je prinesel vjetnike. Več sovražnih podvzvetij proti našim malim pozicijam pri Fontaine au Charnez, v Argonih vzhodno od ceste St. Hilaire - St. Soufflet in v gozdu Chaurieres se je zlomilo v našem ognju sicer je bila noč povsod mirna.

22. marca zvečer. V okolici St. Quentina praske patrulji. Na severu silni protinapadi, da bi nas pregnali z vzhodnega brega kanala St. Quentin. Na fronti Clastres - Monhescourt smo z ognjem strojnih pušk zlomili zaporedne sovražne napade ter prizadejali Nemcem težke izgube. Tudi zapadno od La Fère živahni boji, ki so se končali v slabo sovražniško. Južno od Oise so prekoračili naši oddelki Ailetto na nekaterih točkah, everno od Aisne so Nemci obnovili svojo napadalni poskus med cesto v Laon in reko. Tri napade na črto Vregny - Chivres smo z zapornim ognjem zadržali. V pokrajini južno od Aisne je vzela naša artiljerija sovražne čete pod stranski ogenj ter jim prizadejala zelo velike izgube. V Woivreu in v pokrajini ob vzhodni vlišini ob Mosi je bil artiljerijski boj precej silen. Poskušen sovražni napad na Romanville ferme v odseku St. Mihiel se je ponesrečil. Z ostale fronte ni poročati ničesar.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

22. marca. Sovražni odpor se ojačuje na celi fronti zapadno od St. Quentina do južno od Arrasa. Težki snežni zameti otežkočajo naše protiranje. Izvršili smo uspešen pohod severovzhodno od Arrasa ter vjeli nekaj mož. Sovražnik je imel pri protinapadu resne izgube.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

22. marca. Makedonska fronta. Med Ohridskim in Prepsanskim jezerom smo z lahkoto zavrnili slaboten sovražni napad. Vzhodno od Prepsanskega jezera pri cesti Bitolj - Resna artiljerijsko delovanje in spopadi patrulji. Ob višini 1248 (severno od Bitolja) so Francozi neprestano napadali, da bi zopet zavzeli včeraj jim izrgane jarke, vsakikrat pa smo jih s krvavimi izgubami za nje zavrnili. Plen je tu narasel za tri strojne puške. Poleg tega smo vplenili mnogo pušk, municije in drugega vojnega materijala. Vjetniki pravijo, da so bili francoski vojaki tikrat, ko se je izvršil ta napad, pijani. Na ostalih frontah slaboten artiljerijski ogenj. Na celi fronti delovanje letalcev. — Romunska fronta: Mir.

23. marca. Makedonska fronta. Med Ohridskim in Prepsanskim jezerom smo zavrnili slaboten sovražni napad. V okolici Bitolja od časa do časa kratak sovražni bobnajoči ogenj. Na ostali fronti slaboten artiljerijski ogenj. V dolini Vardarja ob dolenji Strumi in ob obali Egejskega morja letalsko delovanje. Pri Drami je nemški poročnik v Eschwege zbil svoje 6. sovražna letalo, dva poročnika smo ranjena vjeli. — Romunska fronta. Ničesar poročati.

Na makedonski fronti.

Lugano, 23. marca. »Corriere della sera« poroča iz Soluna: Velika orijentska ofenziva trpi pod dogodki na zapadni fronti. Naglo balkanske ofenzive, da uvede generalno ofenzivo vseh ententnih vojsk, se vsled velikih izprememb na zapadni fronti ne da več izvesti.

Sofija, 23. marca. Napadalna sila Francozov in Italijanov v zapadni Makedoniji je zlomljena. Deset dni je divjal boj, sovražniku pa se ni posrečilo doseči nobenega uspeha. Francozi in Italijani so žrtvovali najmanj 50.000 mož.

TURŠKO URADNO POROČILO.

22. marca. Perzijska fronta. Včeraj smo vjeli enega ruskega podpolkovnika, 3 častnike in 7 vojakov. — Fronta ob Tigriisu. Neizpremenjeno. — Sinajska fronta. Ničesar pomembnega.

22. marca. Galicijska fronta. V Galiciji so Rusi pred fronto naših čet izvršili tri razstrelitve min ne da bi bili poškodovali naših pozicij, pač pa so te mine poškodovale njih lastne pozicije.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

22. marca. V noči 20. na 21. t. m. so bili zavrnjeni sovražni napadalni poskusi na naše izpostavljene pozicije na pobočjih hriba Sefa (visoki Cordevole) in hriba Croce Sekstinski dolini. Tekom včerajšnjega dne je slabo vreme oviralo delovanje artiljerije. Napadov željne naše patrulje so izzvale male praske s sovražnikom, katerih izid je bil nas povsodi ugoden.

Grozota na zapadni fronti.

Georg Querri poroča v »Berliner Tageblattu« o umikanju na zapadu: Ravnokar prihajam iz ozemlja, kjer se umikamo, z naglobejnimi vtiski in največjim upanjem. Neizmerno mnogo se je storilo, da se zagotovi nemškimi vojakom njih položaj in strahovitost so se zgodile, da se vzame sovražniku streha in pot. Videl sem velikanske kolone, ki so vozile nazaj vse ono, kar bi utegnili imeti za sovražnika kako vrednost. Videl sem kilometre daleč, kako so se zaključevali novi dogodki in sem mogel iz miru, v katerem se je vse vršilo, sklepati vse kar se mora zgoditi. Pred vsem imamo tu polno mero umičenja. Tu na tej zemlji ne raste nobeno drevo več, niti noben grmič, tu ni nobene hiše več, nobene kočje, — to je odgovor na odklonitev mirovne ponudbe. Oni so hoteli nadaljevati vojno, sedaj jo spoznajo v vsej grozoti. Puščava se mora razprostrirati med sovražnikom in nami. In če danes berem angleško poročilo o dvanajst zavzetih vaseh, vidim pred seboj v grozi se širče oči zavojvalcev.

Karel Rosner poroča v »Tagu« Tako smo tekem teh zadnjih mesecev pretvorili velike pokrajine na Francoskem v mrtvo ozemlje, ki se razteza 10, 12 in 15 km široko ob vsej naši novi poziciji ter tvori grozovito praznoto za onega sovražnika, ki se ji hoče približati. Nobena vas, nobena pristava ne stoji več, nobena cesta ni porabna, noben most, nobena proga, noben nasip, kjer so stali gozdovi, se raztezajo danes strnišča, vodniki so razstreljeni, žice, kabli, napeljave, vse uničeno. Pred našimi novimi pozicijami neizmerna puščoba. — smrt. Tu sem mora sovražnik

če se hoče z nami naprej bojevat. Nikjer kleti, da bi se skril, nikjer lesa, da bi gradil. Ves lastni materijal smo zdavnaj spravili nazaj in vsi krajevni viri za novi materijal so uničeni. Preko cest leži velikansko drevje drevoredov, travnike je razoral plug, da bi se pogreznili topovi, ki bi hoteli tukaj črez. Grozna je ta dežela, grozna bo za one, ki bodo prišli sem. In za prebivalstvo hud pritisk. Mnogo prebivalcev, med njimi vse za delo zmožne moške in dečke, smo spravili nazaj. Žen in otrok nismo vzeli s seboj, ker nam je moralo biti do tega, da nimamo preveč žolodcev v oblagani trdnjavi.

Vojni poročevalec »Daily Chronicle« Gibbs popisuje od Francozov in Angležev osvojen ozemlje takole: Daleč na okrog nič živega. Pokrajina je mrtva. V vasi Dompiere se mi je zdelo, kakor da bi bile odrobile trobente sodnega dne: na pokopališču so grobovi odprti in mrtvaške kosti ležijo povsod naokrog. Ta vas je bila nekdanj velika in lepa, hiše bogatih kmetov so bile pravcati gradci — vse je izginilo, le tu pa tam stoji še taka napol porušena stena. Kleti zijajo kakor odprti grobovi. Mnogo je tam pokopanih hrabrih fantov. Polja okoli vasi so posuta z drobci granat, z neeksploziranimi torpedi, povsod vlada smrt. Nikjer ni videti drevesa ... Tako je v vsaki vasi ozir. tam, kjer so bile nekdanj vasi ...

Vedno večji strah v Italiji pred nemško - avstrijsko ofenzivo.

Kolin, 23. marca. »Kölnische Zeitung« poroča, da narašča vzemirjenje radi morebitnega nemško-avstrijskega napada na Italijo v italijanski javnosti in je to vzemirjenje doseglo že veliko stopinjo. Italijanski listi pišejo, da prebivalstvo v gorenji Italiji s skrbjo pričakuje bližnjih dogodkov. »Corriere della sera« izvaja, da so si centralne države na zapadu uredile defenzivo, vsled česar bi bilo mogoče oddati za napad na Italijo znatne bojne čete. »Secolo« poroča o obsežnih italijanskemu armadnemu vodstvu znanih pripravah, ki jih dovršuje sovražnik dejansko na italijanski fronti in meni, da bi napad na Lombardijo zadel zaveznike živo.

Poostrena podmorska vojna.

POTOPLJENE LADJE.

New York, 22. marca. (Kor. ur.) Reuter. Osem častnikov in mož parnika »Haldton« je bilo ameriških državljanov.

Podmorski čolni na daljnem vzhodu.

Frankfurt, 22. marca. (Kor. ur.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Stockholma: Kakor se poroča, je odredil japonski admiralski štab, ker se je prikazala nemška pomožna križarka na daljnem vzhodu, da morajo vojne ladje spremljati vse ladje v japonskih vodah. Zatrjuje se, da se je konstatiralo, da se mude tudi nemški podmorski čolni na daljnem vzhodu.

Angleški iskalci min potopljeni.

London, 22. marca. (Kor. urad.) Admiralteta poroča: Dva iskalca min sta zadela ob mine in se potopila. V enem slučaju ni bilo žrtev, v drugem je utonilo 14 mož.

»Danton«.

Pariz, 23. marca. (Kor. urad.) Uradno. Oklopna križarka »Danton« je bila dne 19. marca v Sredozemskem morju torpedirana in se je potopila: 296 mož je poginilo, 806 je bilo rešenih.

Kitajski načrti entente.

Iz Lyona poročajo, da narašča na Kitajskem vedno bolj razburjenje proti Nemčiji, tako da se oficijalni krogi že bavijo z vprašanjem udeležbe Kitajske na evropski vojni. Industrijalci in trgovski krogi v Ameriki si obetajo od vstopa Kitajske v krog entente velike ugodnosti. Nemške firme na Kitajskem, ki so tam prevladovale, bodo izginile. Ententa bo imela v Kitajski nečrpen rezervoar delavnih moči in v arzenalih v Cheng Tovu dragoceno delavnico za Rusijo in Japonsko. Končno naglašajo ameriški listi moralni vrednost pristopa Kitajske. Najbolj miroljubni narod sveta se pridruži ententi, nov dokaz, da zasleduje Nemčija napačne cilje in da je vzburila proti sebi civilizacijo vsega sveta.

Na Kitajskem je danes res že prav mnogo orožaren, kar bi v resnici utegnilo priti ententi prav. Toda kitajski narod se gotovo malo briga za evropski spor in bi gotovo najrajši pometal vse Evropejce brez izjeme iz dežele. Končno pa bo žela le Japonska, ki je danes lepo mirna in tih ter se že v naprej veseli svoje žetve. Sploh va končna odločitev niti še ni padla.

Bern, 23. marca. Poročilo Agence Havas. Tristo agentov kitajske policije je prišlo v nemške koncesije, da se jih polaste. Poveljujoči kitajski častnik je izjavil, da je tiencijski nemški konzul podpisal pogodbo za pravilno predajo koncesij.

Cesar Rarel prvič v ognju.

Bilo je dne 10. septembra 1914, ko je naš cesar prvič prišel neposredno v bojni metez. Lep jesenski dan je bil. Bitka pri Przemyslanih je bila končana in naše čete so stale za Lvovom v drugi bitki za črto Wereszycy - Grodek - Kamjenobrod. — Dne 10. septembra so južno od ceste Grodek - Lvov začele naše čete prodirati in šele dne 11. septembra se je pokazala potreba, umakniti zaradi dogodkov bolj proti severu tudi ta del fronte. V avtomobilih se je bil pripeljal takratni naš prestolonaslednik s svojim spremstvom do zapadnega roba Grodeka. V spremstvu polkovnika prestolonaslednika so bili takrat vrhovni armačni poveljniki general pehote nadvojvoda Friderik, šef generalnega štaba general pehote Conrad pl. Hötendorf, polkovnika Christophori in Slamecka, major Schneider in drugi častniki operacijskega oddelka, pobočniki vrhovnega armadnega poveljnika, polkovnik v. Mor - Merkl, podpolkovnik v. Lorx, nadvojvodi Karlu dodeljeni ritmojster grof van der Straaten, pruski general v. Freytag, nemški vojaški ataše grof Kageneck ter razni ordonančni častniki. V bližini apnenice pri Grodeku ni bilo več mogoče priti v avtomobilu po cesti naprej, ker je bila cesta prenapolnjena municijskih voz. Štab je zapustil avtomobile ter šel nekaj sto korakov naprej na višino, s katere je bil razgled boljši. Pred štabom ob cesti med skupino drevja je ležala pristava, v njej pomožna postaja, zavarovana od eskadrona dragonskega polka št. 5, ki je bil tu tudi v varstvo artilerije. Nedaleč od ceste je stalo nekaj naših baterij v ognju, sicer več ali manj »prazno polje« brez jurišalnih nehotnih oddelkov, le tu in tam je bilo videti kak oddelke v rezervi ali kako municijsko kolono. Nad vsem oblaščki šrapnelov, ki so razpočili v zraku, ali na dim in prah granat v obližju štaba. Tu je stal naš cesar prvič v sovražnem ognju in dasiravno je doživel pozneje mnogo bolj dramatičnih in bolj nevarnih trenutkov na fronti, velja ohraniti ta dan v spominu, ker je naš cesar stal takrat prvič sredi sovražnega ognja.

Razne politične vesti.

= Sklicanje državljanskega zbora. Z Dunaja poročajo: Minister Bärnreither je v zadnjem času konferiral z zastopniki raznih parlamentarnih strank o reformi poslovnika. Vlada je odločena sklicati državni zbor. Termin bo objavljen v najkrajšem času. Češki listi vedo povedati, da se bo sestal parlament sredi maja. — V nasprotju s temi vestmi zatrjujejo »M. N. N.« v obširnem poročilu, da je vsled ostrega nasprotstva med nemškimi zahtevami in slovanskimi nazor položaj »zopet enkrat temeljito zavožen«. Ali bo v teh okoliščinah sploh prišlo do sklicanja parlamenta, ki bi ne imel skoraj druge naloge, kakor skleniti podaljšanje poslanskih mandatov, to da je veliko vprašanje.

= Poslanec Wolf o »predpogojih«. Na zborovanju nemško-nacionalnega društva v Tešinu je poslanec Wolf rekel, da se mora Avstrija preurediti, tudi če siljano premagamo vse sovražnike. Nemci morajo dobiti boljšo pozicijo, ker so se izkazali za nositelje države in državne misli. Hočemo združiti vse nemške sile, ker so stremljenja Slovanov centrifugalna. Zato je »Nationalverband« postavil znane zahteve. Idejo čestitega državnega prava je treba uničiti in pregnati sanje o ustavnosti češkega kraljevstva in njegovi nedeljivosti. Izločitev Galicije naj Nemcem v zbornici vrne večino, brez katere preuredba Avstrije ni mogoča. Wolf je konferiral glede nemškega državnega jezika tudi z madžarskimi politikimi in ni našel nobenega odpora. Nemški radikali so imeli razgovore tudi z nemškim kanclerjem in vodilnimi politikimi v nemški državi. Nemčija se sicer noče vtikati v notranje avstrijske razmere, toda z ozirom na tesno zaveznitvo pride nemštvo vnovič do one veljave, ki bo omogočilo skupno delo obeh držav. V zbornici bodo imeli Nemci po izločitvi Galicije 65 poslancev večine. V tem številu je tudi 45 nemških socialnih demokratov. Zato bo pri prihodnjih volitvah treba poskrbeti, da bodo izvoljeni možje, ki so zanesljivi v narodnem oziru in odvratni židovskemu vodstvu. Nemški državni ležnik morda ne bo uveden pod tem naslovom, kar je končno vseeno, ali se imenuje nemški razpravni ali pose-

dovalni jezik. Glavno je, da ga je pričakovati v bližnjem času. Uresničenje nemških zahtev s cesarskimi pakti je predpogoj za nemoteno delo državnega zbora. Svoj čas smo s Stürghom prišli že tako daleč, da smo se hoteli zbrati v Pragi in postaviti oficijalne zahteve. Prav tisti dan je bil Stürgh umorjen. Clam-Martinic je po Wolfovi izjavi odločen pristaš nemškega državnega jezika. — Svoje komentarja k tem izvajanjem ne smemo pisati. Zato naj citiramo, kaj pravi o njih graški »Arbeiterwille«: »Nedvomno je, da poskus nemškega Nationalverbanda, rešiti tako življenska vprašanja enostransko s § 14., kar najbolj ogroža parlament in za nadaljnjo bodočnost ne le parlament.«

= Informacije »Neue freie Presse«. Zadnjič smo citirali članek tega »najboljše informiranega« dunajskega lista o carju in dumi, ki je služil mnogim v pikantno zabavo. Istočasno, ko je namreč »N. fr. Pr.« na široko in »globoko« razpravljala o brici, s katero je car dumno razgal, je ista duma pognala carja s prestola. Sploh ima »N. fr. Pr.« s svojimi ruskimi informacijami veliko smolo. Pred nekaj dnevi je priobčila članek profesorja Hoetzsch o ruskih razmerah, nudeč, tako svojim čitateljem avtoritativno mnenje »poznavalca razmer«. V dunajski »Zeit« opozarja sedaj neki dopis iz akademskih krogov, da je baš prof. Hoetzsch eden največjih ignorantov glede na ruske razmere, kar izvira iz njegove knjige o Rusiji, o kateri je prof. Haller v posebni brošuri dokazal, da je polna nezmislov, pa tudi očitnih falsifikacij. Najboljše pa je to, da je profesor Hoetzsch eden glavnih stebrov pruskega reakcionarstva, ki ima zveze s carofilsko prusko reakcijo, oboževatelj avtokratije. »N. fr. Pr.« je tako avtoriteta res zanimiva.

= Absurdne sanje. Dne 29. januarja 1895, torej kmalu po zasedanju prestola, sta car Nikolaj II. in carica v zimski palači sprejela 182 poklonitvenih deputacij ruskega plemstva, mest, zemstev, kozakov itd. Car je takrat deputacijo nagovoril tako - le: Veseli me, da vas vidim zbrane, ko mi čestitate k poroki. Prepričan sem, da so vaša čustva popolnoma iskrena, to so čustva, ki navdajajo od nekdanj vsakega pravega Rusca. Vem, da se dvigajo v zborovanjih nekaterih zemstev glasovi, iz katerih je spoznatno željo po uresničenju absurdnih sanj, glasovi, ki izražajo upanje, da se bodo zemstva udeležila državnih poslov. Naj več vsakdo, da posvečam vse svoje moči blagobitu drage Rusije, da bom pa ravnotako trdno in neizprosno, kakor moj nepozabni oče, ohranil avtokracijo. — Car je bil takrat izvedel, da pripravljajo razna zemstva (avtonomna, provincijalna, javnogospodarska zastopstva) adrese za reformo državne uprave. Te želje so se zdele takrat carju Nikolaju II. absurdne sanje. Car Nikolaj je bil leta 1895, najmočnejši mož sveta, absoluten gospodar države, ki obsega ene devetinosem milijonov prebivalcev, absoluten gospodar vsakega sveta — danes se piše Nikolaj Romanov in je vjetnik v Carskem Selu.

= Aristide Briand. Francoski ministrski predsednik Aristide Briand je odstopil. Razlogi njegovega odstopa niso jasni, brez dvoma je pa, da ni izginil s površja, nego da se bo znal v svojem času že se uveljaviti, kajti med velikimi talenti, ki jih ima sedanja francoska generacija, je Aristide Briand eden največjih in pri tem je najsijajnejši vseh sedanjih govornikov. Briand se je rodil dne 28. marca 1863 v Nantesu, kjer je bil njegov oče skromen hotelirček, a je vendar zmogel toliko, da je sina poslal v šole. Briand se je naprej nasečil kot advokat v Saint Nazareu in je takoj posegel v politično življenje. Stoječ na strani socialistov in zapleten v hude boje zlasti s klerikalnimi monarhisti, si je nakopal veliko nasprotje. Izgubil je vse zaslužke in nasprotniki so ga poskusili s krivimi pričami spraviti v zapor, češ, da je posilil ženo nekega apelacijskega svetnika. Izkazalo se je pa resnica in Briand je bil oproščen. Naselil se je v Parizu in se popolnoma pridružil socializmu. Organiziral je socijalistične zveze in se zavzemal za uprizoritev generalne stavke. Ko se mu je na zborovanju, ki naj bi sklepalo o generalni stavki, očitalo, da je advokat in da mu delavci ne morejo zaupati, je Briand rekel: Advokat sem na papirju, ker vzlic svojemu ogromnemu delovanju za socializem, nimam toliko, da bi si kunil pohištvo za odvetniško nisarno. Briandu se je tedaj jako slabo godilo: stanoval je v podstrežni sobici in živel od skromnih zaslužkov pri raznih listih. Leta 1902 je bil v Sant Etienneju izvoljen v parlament, kjer si je s svojim umstvenimi zmoglostmi in s svojim izrednim govorničkim talentom pridobil hitro tako veljavo, da je bil izvoljen za poročevalca o zakonu glede

ločitve države in cerkve. V velikem in težkem boju za ta zakon, si je ustvaril Briand brezprimerno pozicijo v parlamentu. Leta 1906 je bil imenovan za naučnega ministra, v kateri lastnosti je izvedel zakon o ločitvi države od cerkve in na katerem mestu je ostal tudi ko je bil Clémenceau ministrski predsednik. V juliju 1909 je postal Briand ministrski predsednik; v sedmih letih je postal mali parlamentarni vodja vlade. Tri leta je vodil Briand ministrsko predsedstvo. Zastopal je načelo socialnega razvoja po etapah in nacionalno politiko. Socijalisti so ga zato hudo napadali. Jauresove in Briandove parlamentarne polemike tega časa so velesrsne: največja govornika Francije sta križala meče. Med sedanjo vojno je po odstopu Vivianija zopet postal Briand ministrski predsednik ter je ostal do minolega tedna.

Velika intriga v ogrskem drž. zboru.

O burnih prizorih, ki so se odigrali dne 21. marca v ogrskem državnemu zboru, smo včeraj obširnejše poročali. Opozicija, katere govornik posl. Szmreczany (klerikalna stranka), opravlja svojo vojno službo pri »Rdečem križu« (tudi v Ljubljani smo ga že videli v zelo lepi uniformi), je udarila z veliko vehemenco na velesrbsko struno. Dozdevno navdajajo opozicijo najplemenitejša patrijotična čustva — dozdevno, kajti v resnici gre tu le za prvi udarec velikopotezne in skrbno pripravljene intrige, katere zasnovatelj ne sede le v Budimpešti, temveč tudi v Zagrebu. Madžarske opozicijske stranke so si izbrale velikosrbski tema, da bi grofa Tiszo tudi s patrijotičnega stališča diskreditirale, obenem pa opravljajo s tem tudi odgovorno delo za svoje zagrebške zaveznike, hrvatske frankovce. Že opetovano smo poročali, da hrvatski javnosti niso ostale prikrite gotove zveze, ki se pletejo med madžarskimi Aponyii, Andrassyii ter hrvatskimi Franki in Horvati. O tem se je v hrvatskem saboru javno govorilo, vsemu Zagrebu so znani sestanki med frankovci in zaupniki madžarskih opozicijskih strank, pri katerih igra nekako posredoval vlogo nekdanji bin baron Rauch. S tega stališča je bila v »Pester Lloyd« (posebna ironija tiči v tem, da je »Pester Lloyd« vladno, torej zaenkrat še Tiszino glasilo) objavljena izjava poslanca dr. Horvata (katero je frankovski zaupnik dr. Sachs osebno prinesel tudi na Dunaj, da jo spravi v avstrijsko in nemško časopisje) o skladnosti madžarske in hrvatske državne ideje, posebno zanimiva. Na Ogrskem se pripravljajo opozicija, da popolnoma porazi grofa Tiszo. V ta namen si je pridobila tudi zaveznitvo hrvatske frankovske stranke, ki je zaenkrat seveda bolj moralnega značaja, obeta pa za bodočnost več. Frankovci upajo doseči, čim bi se razmere na Ogrskem spremenile, tudi spremembo hrvatskega režima, namreč v toliko, da bi »pravaška« frankovska stranka s pomočjo znanih sredstev strmoglavila dosedanje saborsko večino, koalicio, ter vzela hrvatsko krmilo v svoje roke. Seveda bi bilo treba za ta slučaj razne državnepravne nazore suspendirati, kar pa sofeč no dr. Horvatom članku, ne bi bilo baš tako težko. To je podlaga velike intrige, katere prvo dejanje v ogrskem državnemu zboru na se je za opozicijo klaverno končalo. Ministrski predsednik grof Tisza je precej jasno označil njene navedbe za nedokazane denunciacije, najbolj pa ji je posvetil poslanec baron Rajačić. Ugotovil je, da je baš tista opozicija, ki sedaj vsakemu, ki je bil enkrat v Belgradu ali ki je napisan v kakem »seznamu«, očita velezadajstvo, sama imela zelo zelo intimne stike z radikalnimi belgradskimi krogi, in da je bil baš poslanec Szmreczany tisti, ki je nosil velesrbskega pronagatorja nistelta Bronislava Nušiča na intimnem večeru v Belgradu — na svojih ramah. To ugotovitev pač zadostuje v ilustracijo »plemenitih nagibov«, ki so izzvali burno srbsko debato v ogrskem državnemu zboru.

Komuniké hrvatsko - srbske koalicije.

Budimpešta, 23. marca. Afera poslanca Szmreczanyja proti hrvatskemu poslancu baronu Rajačiću vzbuja je vedno velik političen interes pri vseh strankah parlamenta. Hrvatsko-srbski poslanci so imeli v hotelu »Kontinental« sejo, po kateri so izdali komuniké, v katerem čestitajo baronu Rajačiću k moškemu in odločnemu nastopu; baron Rajačić je govoril, kakor more govoriti le mož čiste vesti. Na Hrvatskem nihče ne verjame obdolžitvam, vse je le intriga Frankovcev proti hrvatskim poslancem. Hrvatsko - srbska koalicija zavzema k temu vprašanju svoje stališče in preišče, kako politično ozadje ima ta zadeva.

Izjava barona Rajačića.

Baron Rajačić je izdal izjavo, v kateri trdi, da so akti, katere je navedel Szmreczany, akti à la Friedjung. Rajačić hoče položiti svojo imuniteto, da more priti pred sodnijo in poziva, naj se proti njemu poda ovadba, ker je pripravljen ubraniti se vsake obtožbe pred sodnijo.

Izjava poslanca urednika Wilderja.

Povodom govora posl. Szmreczanyja, priobčuje »Hrvatska Riječ« izjavo poslanca Veseslava Wilderja, iz katere posnemamo: Tukajšnji redarski oficijal Klobučarić je bil po okupaciji Srbije poslan v Belgrad kjer je skušal dobiti v stanovanih srbskih državnikov kake dokaze o zvezah teh s hrvatskimi politikimi. Klobučarić je v Zagrebu o tej svoji nalogi javno govoril. Prešlo je poldrugo leto, v Bosni so bili neki procesi, o kakih dokazih proti politikim iz Hrvatske ni bilo govora dolejš. Te dni so bili v Budimpešti Klobučarić, Suflaj in dr. Sachs in plod tega potovanja je Szmreczanyeva interpelacija. Kot največjo senzacijo je navedel Szmreczany Pašičev »seznam«, kjer se nahaja nekaj hrvatskih politikov. Naši javnosti je jasno na prvi mah, da gre tu za falsifikat. Opozarjam samo na dejstvo: poldrugo leto iščejo policaji »dokumente« o nas v Belgradu, jasno je torej, da so šli najprvo v Pašičevo stanovanje in tam vse razmetali. Alf je mogoče, da so šele sedaj našli ta »važni« dokaz? Ali je mogoče, da so ga že zdavnaj našli, pa šele sedaj prišli na dan z nim? Kakor gotovo je dvakrat dve štir, tako je jasno, da so v pomankanju vsakega materiala budimpeštanski mešetariji posegli po že obrabljani metodi (Friedjung), falsificirali in napravili sami nekaj »seznam«.

Vesti iz primorskih dežel.

Vojna odlikovanja. Kapitan Avstrijskega Lloyda Mihael Franović je odlikovan z zlatim zaslužnim križem s krono na traku hrabrostne svetinje v priznanje posebnega previdega postopanja pri neki nezgodi na morju. Poveljnik parnika »Vranica« Duje Bežić je odlikovan z zlatim zaslužnim križem na traku hrabrostne svetinje radi odličnega službovanja v vojni.

Odlikovanje. Respicient finančne straže Josip Tussetschlager je odlikovan s srebrnim zaslužnim križem s krono na traku hrabrostne svetinje.

Imenovanje. Suplent na državnih realki v Novem Jičinu Oskar Werner er je imenovan za učitelja v devetem činovnem razredu na državnih obrtni šoli v Trstu.

Češki pesnik o goriških Slovanah. Liberarni in umetniški »Topič« svoj sbornik v Pragi je prinesel v svoji letošnji 6. številki prekrasno pesnitev Jaroslava Hanke v spomin na 7. avgust 1916 v Gorici, kjer so goriške žene odnašale na varno in obvezovale ranjene vojake v groznem topovskem ognju. »V kriku obupa in tuljenju besnosti, ki je lomila ude, cepila kosti, ruvala jezike iz ust in davila vrela srca, sem videl vas, cvetke - ženske, rasti iz tal in iz vaših kelihov se je dvigala bela zarja«, poje pesnik. »Kjer je pod udarcem granate padla zlomljena ena, se je takoj porodila druga pri sabatu ljubezni. In na ranah bele obveze so bile kakor poljubci hladne ustnic. Solnce zahaja v temno noč. Vaše roke imajo čudežno moč, kakor zdravilno naročje cvetov. In pogled mehkih oči kakor pesem tajnih ptic bude v umirajočih prsih novo življenje. V pekočih ranah se bolest pomirja. Svetelje se to junaštvo od moškega. Mož ruši s svojim junaštvom, ker sila vodi njegovo roko, Vaša hrabrost pa se sklanja k trpečim. Vaša ljubezen vstaja v srcih kakor zora v cvetovih, nežnost utiša bolest, ki jo je zadala moška brutalnost. Tiko Vas zrem pred seboj v divjem viharju. Vam, žene goriške, so cvetele rože v dlani.« To je prevod v prozi pesmi, ki je po svoji dikciji modern umotvor. V bodoči zgodovini o junaštvu našega naroda se ne bo moglo pozabiti junaštva naših žensk, in Hankova češka pesem se ondaj pač ponatisne v spomin zanamcem.

Umrla je v Celju gospa Ema Bridiga, rojena Novak, vdova po mestnem višjem inženirju iz Gorice, stara 80 let.

Aprovizacija Istre. Velike so težkoče glede aprovizacije Istre, beda je tuintam neznosna in listi so že poročali, da ljudje lakote umirajo. Poslanci se trudijo, da bi pomagali bednemu ljudstvu in posredujejo na Dunaju, v Zagrebu, v Budimpešti. Dr. Laginja je dobil od k. kr. oblasti pooblastilo, da sme nabavljati hrano in krmo za Istro kjer mra v mona-

hiji ter je zbog tega šel tudi v Budimpešto. Hrvatska vlada je rešila prošnjo Alberta Štrole ugodno ter mu dovolila, da si nabavi v banovini 8 krav, katere bo redil na svojem posestvu v Preluci in prodajal mleko na Voloskem in Opatiji. Podana je hrvatski vladi prošnja, naj bi dovolila izvoz določene množine živeža.

»Punto verde«. V četrtek je bila proglašena razsodba v kazenski razpravi proti tatinski družbi »Punto verde« na Reki. Vsi mladoletni obtoženci so obsojeni, prvi med njimi na 6 let ječe. Udeležil se je 40 tain in vlovov. Antonija Tomsa Vosilla, ki je bila voditeljica nekaterih vlovov in tatvin večjega obsega, je obsojena na štiri leta ječe. Od številnih obtožencev radi skrivanja, kupovanja in prodajanja ukradenega blaga jih je nekaj obsojenih, večina pa oproščena obtožbe. Proces je podal žalostno sliko iz mestnega življenja: zanemarljiva mladina, brez domače vzgoje, ki je le površno obiskovala šolo, pač pa se klatila okoli brez dela in se zgodaj spoznala z nevarnim ponočnim življenjem, tako mladina je stala pred sodniki, ki so izrekli svojo sodbo, kakor pač veli zakon, in ječa naj bi sedaj to mladino moralno ozdravila...

Dnevne vesti.

— **Vojaško odlikovanje.** Gospod Ivan Pirc, c. kr. vojaški inženir na soški fronti, je bil za svoje prav posebno izvrstno službovanje pred sovražnikom odlikovan s tem, da je imenovan izjemoma in izvenredno za voj. nadinženirja. — Milan Skrbinišek, igralec in režiser, rezervni poročnik je bil odlikovan za odlično službovanje pred sovražnikom s Signum laudis.

— **Sedem odlikovanj v eni rodbini.** Blivši škofjeleški živinodržavnik g. And. Perkó se lahko postavi s svojimi junaškimi sinovi. Stotnik Vilbald je pred kratkim dobil red železane krone III. razreda kot peto odlikovanje, drugi sin Anton, nadporočnik, je pa odlikovan s ponovnim najvišjim pohvalnim priznanjem z meči.

— **Vpoklic črnovojniki na Ogrskem.** Črnovojniki letnikov 1891 do 1872, ki so bili pri zadnjih prebiranjih spoznani za sposobne, so na Ogrskem poklicani za 16. april pod orožje.

— **Vojaška pisma.** Stare častiljive kosti se pri polnih čašah vina ter skladah pristnega čaja z »alkoholom« spominjajo kranjskih deklet ter pošiljajo istim najsrčnejše pozdrave. — Slavko Gričar, računski podčastnik iz Kranja; štabni narednik Fr. Kukman; ognjiščar Hinko Kamun; četrta Franc Brožek, Oskar Böhm r. p. — Globoko ginjeni se vam toplo zahvaljujemo za dobroto, s katero ste nam pomogli do slovenskega berila. Trdno bodite prepričani, da ostajamo vam hvaležni vedno in povsod. Kličemo vam na mnoga leta in na skorajšnje svidenje v ljubi Sloveniji. Enako izrekamo iskreno zahvalo iz polnih src cenjeni gospodični Poldi Jeglič iz Maribora za poslana časnik, knjige in za tobak. Plemenito je nje delo, zato naj bo nam vedno v spominu blaga gospica. Andrej Vučajnik, Joško Penko, Franc Cingerle, Cigoj Franc, Markič Valentin, Breščak Gašper, Rupnik Dominik, Rebernik Osvald, Gloser Josip, Bogataj Franc, Čerljenko Simon, Bizjak Vladimir, Perčič Rudolf, Eržen Michael, Zega Franc. — Slovenski fantje 17. pešpolka, ki se nahajamo že več mesecev na bojišču, na visokih murzlih gorah še vedno zdravi in čili, se spominjajo vseh svojcev, znancev in prijateljev, vjatelj in znank ter jim želimo vesele velikonočne praznike. I. Mežnar, korporal Franc Plabuta, Andrej Ropret, Martin Dermozg, Franc Slave, Franc Zupančič, poddesetnik Boc.

— **Iz italijanskega vjetništva** se je oglašil Karel Terpinč, doma iz Kamnika, bivši sotrudnik tvrčke Anton Werli v Cerknici. Pisal je neke znanki, da se počuti dobro, dasiravno ga uniči domotožje.

— **Oglasil se je iz ruskega vjetništva** po dolgih dveh letih Fran Lovše, posestnikov sin iz Tirne pri Savi. Vjet je bil 3. marca 1915. Prvo njegovo pismo je došlo 15. aprila 1915. Pisal je po denar, ki se mu ga je tudi poslalo in ga je tudi prejel. Njegov naslov je Fran Lovše, Stanica Lisina Drevnja Peri baraka 7., klub. Petrograd.

— **Vojaška prošnja.** Z bojišča nam pišejo: Slovenski mladeniči in možje služenci pri stotnjih notranjsko-primoškega pešpolka na severnotočno-fronti se obračamo do vas in v ljubljani domovini z vladno prošnjo. Tu, v teh hribih, kjer se nahajamo že več kot šest mesecev, potrebujemo vsake zabave, vsakega razvedrila. Z zavidanjem upinjamo

vsak dan vesele glasove harmonike, prihajajoče z nasprotnega hriba — iz sovražnih streliških jarkov. Radi bi se tudi mi malce pozabavali in razvedrili v prostih urah. Zato si dovoljerno prosimo slavno uredništvo »Slov. Naroda« da priobči to našo željo, da bi blaga srca nabavila in poslala tudi nam harmoniko (pa ne kromatično, ampak takozv. »nemško«), za kar se že v naprej srčno zahvaljujemo! Upajoč, da bo naša prošnja blagohotno uslišana, pozdravljamo vse v ljubi domovini in kličemo krepki: Na zdar! Kocijančič Anton, četovodja.

— **Ljudskošolske vesti.** Albina Brađak je nameščena za suplentinjo v Smartnu pri Kranju, Josipina Erjavc na Krki, suplentinja Marija Tušar v Idriji je imenovana za definitivno učiteljico, Angela Hafner za provizorično učiteljico v Smartnu.

— **Javna ljudska knjižnica »Gospodarskega in izobraževalnega društva za dvorski okraj«** se priporoča čitateljem občinstvu. — Knjižnica je bogato založena z vsakovrstnim čitvom in je sedaj največja in najbolj obiskovana slovenska javna knjižnica ter posluje v društvenih prostorih Pred igriščem št. 1 (nasproti Marčanti na Rimski cesti št. 21) vsak dan od pol 6. do 8. zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od pol 10. do 12. dopoldne. Vstopnine ni in ima vsakdo vstop. Na razpolago so popolni knjižnični imeniki.

— **Najlepše knjige** izposoja javna ljudska knjižnica »Gospodarskega in izobraževalnega društva za dvorski okraj« vsak torek, četrtek in soboto od pol 6. do 8. zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od pol 10. do 12. dopoldne v knjižnici sobi. Vožarski pot št. 2, koncem Florijanjske ulice in začetkom Karlovške ceste, postajališče električne cestne železnice. Na razpolago popolni tiskani imeniki knjig, vstop v knjižnico ima vsakdo. — Knjižnica kupuje slovenske, hrvatske, nemške knjige, hvaležno pa sprejema tudi darovane.

— **Vabilo k izvanrednemu občnemu zboru** pod pokroviteljstvom Njene c. in kralj. Visokosti presvetle gospe nadvojvodinje Marije Kristine stoječega deželne in gospejinega pomožnega društva Rdečega križa za Kranjsko, ki se vrši dne 4. aprila 1917 ob 4. uri popoldne v knjižnici c. kr. deželne vlade (II. nadstropje), na Bleiweisovi cesti. Dnevni red: 1. Gospodarstveno poročilo in račun za leto 1914, 1915 in 1916 po § 11 c) društvenih pravil. V Ljubljani, dne 23. marca 1917. — Društveno vodstvo.

— **Umrla je v Ljubljani** na Ambrozevem trgu št. 1 gospa Ivana Gorjup, rojena Saussek, v visoki starosti 92 let. Rajnika je bila mati cenjene rodbine Kocjančičeve. Naše sožalje!

— **Kako se igrajo danes.** Spočetka vojne so se igrali otroci vojake, a danes jim je ta igra že dolgočasna. Nato so se začeli igrati ranjence ter invalide. Toda ta igra se ni držala, ker je še dolgočasnejša. Zdaj pa so iznašli novo igro, ki je pač najoriginalnejša in je bržčas zgodovina otroških iger doslej še ne pozna. Te dni sem videl, da je oče s svojim sinom realcem igral šah. Okoli njih so stali manjši otroci. Vsako vzeto figuro so postavili drugo za drugo, bele zase, črne zase. Polagoma sta nastali dve dolgi vrsti črnih in belih figur, stoječih nepremično druga za drugo. Pred vsako vrsto so postavili škatljičico vžgalice. Za to škatljičico je izginila prva figura, se čez nekaj časa pojavila zopet ter se iznova postavila v vrsto, toda kot zadnja. »Kaj se igrate, otroci?« sem vprašal. In povedali so mi: »Črni so možje, ki čakajo pred trafiko na tobak, — beli pa ženske, ki čakajo pred pekarijo na kruh!« Tako se je okoristila otroška domišljija z novo, zares aktualno igro.

— **Umrl je v Krškem okrajni sodnik** in sodni predstojnik gospod dr. Josip Dajak, zapustivši vdovo in dvoje otrok. Pokojnik je bil odličen sodnik in ljudski prijatelj ter odločen narodnjak. Blag mu spomin!

— **Požar.** Mariji Sušteršičevi v občini Šmilhel — Stopiče je pogorel senik s 1000 kg sena in 300 kg slame; škoda je 2300 kron.

— **Sneg na Koroškem.** Iz Celovca poročajo: Po deželi je padlo do pol metra snega. — Tudi na Kranjskem je ponekod snežena odeja že prav visoka. Od 21. marca sneži skoro neprenehoma.

— **O morilec fml. Krauszlerja.** ki ga je preki sod v Celovcu obsodil 19. t. m. na smrt in katerega je 20. t. m. ob 8. zjutraj z Dunaja poklicani krvnik Lung na dvorišču jezuitske vojašnice obesil, so se razširile razne vesti, proti katerim je konečno nastopilo vojaško poveljstvo z izjavo, ki na podlagi kazenske razprave poročarja sledoča: Domobranski sluga

Pavel Borecki, ki je bil sluga pri fml. Krauszlerju bi imel oditi 16. marca k svojemu nadomestnemu bataljonu, ker je bil spoznan za sobolnega. Borecki se je tega silno bal, za to je prosil svojega gospoda, naj izposluje, da bo smel ostati pri njem. To prošnjo je moral fml. Krauszler seveda odkloniti. To je izzvalo maščevanje Boreckega, ki je nagle jeze sklenil svojega gospoda ustreliti. Na kako nizki stopinji se je morilec nahajal, to dokazuje dejstvo, da je izvršil svoje grozno dejanje v dveh serijah strelav, med katerima je bil poluren odmor in da se je o svojem činu napram nekemu podčastniku cinično izrazil. Umor se je izvršil 15. marca. Da bi bil fml. Krauszler z Boreckim slabo ravnal ali ga celo trpinčil, o tem ne more biti govora. To je obsojenec, ki je sprejel sodbo popolnoma mirno, tudi sam priznal. — O umoru poročajo še naslednje podrobnosti: Umor je bil izvršen 15. t. m. ob pol 11. dopoldne. Morilec Pavel Borecki je doma iz Galicije, 30 let star. Bil je pri fml. Krauszlerju že štiri leta v službi. Sam je izpovedal, da je izvršil zločin, ker ga fml. ni oprostil vojaške službe še znanprej, ali ni mogel tega storiti, ali pa tudi ni hotel. Borecki je oddal na fml. Krauszlerja dva strela, ko je isti stopil iz sobe v drugo sobo, iz generalovega armadnega 11 mm revolverja. En strel je zadel generala v senca, da se je general zgrudil. Morilec je šel nato v svojo sobo na dvorišče, si je oblekel vojaško uniformo in je šel nazaj pogledat, če je njegov gospodar že izdihnil. Ker je bil še živ, je oddal nanj še dva strela, enega v prsa, drugega v trebuh. Potem je šel v artiljerijsko vojašnico in se je sam ovađil. Izprva so menili, da imajo opravka z zblaznelim človekom. Službujoči častnik se je podal z nekim ognjiščarjem na Krauszlerjevo stanovanje, kjer se je prepričal o strašnem dogodku. Generalova žena in služabnica, ste se le od častnika izvedele, kaj da se je zgodilo. Bili ste sicer doma, pa niste nobenega strela slišali. Borecki je po izrečenih obsodbi celo noč dobro spal ter je šel popolnoma mirno pod vislice.

— **Alwin Neuss v filmu »Pesem življenja«** v petih delih. Alwin Neuss je tako kot režiser tudi kot igralec velik umetnik. Vsaka postava v tem filmu nam predoči kos resničnega sveta. Tako je dobrotahni prior v samostanu, posebej prizanesljivost napram človeškim slabostim, krasna figura: istotako tudi umetnost ljubitelj antikvar in njegova plemenita hčerka. To so trije reprezentanti dobrega sveta! Temu nasprotni svet zlobe. Žena, ki žrtvuje in izdaja ljudi, potem gospa fine družbe, ki na korist svojemu družabnemu stališču in imenu izroči lastnega otroka ječi. Prizori so veledramatični, posamezne slike polne ubrane čustvenosti. Predstave danes in ponedeljek od 4. ure, jutri v nedeljo, ob pol 11. dopoldne in od 3. ure naprej. V torek: »Vampireta«, Vigo Larsen in Vanda Treumann v glavnih vlogah. — **Kino Ideal.**

— **Štiri kolenki** je ukradel neznan tat Ivani Peklenkovi v Kozarjih.

— **Izgubljena** je bila črna denarnica s precejšnjo vsoto denarja in sicer na potu od domobranske ceste do Poljanske ceste. Pošteni najditelj naj jo prinese v upravništvo »Slovenskega Naroda«.

— **Najden denar.** V vasi Podkraj je dne 18. februarja neki otrok našel vsoto denarja pod 100 K. Lastnik naj se zglaš pri okrajni sodnji v Vipavi in oglaš naj se tudi otrok, ki je denar našel.

— **Izposojanje vreč pri kontraktih mlinih.** Ljubljanska podružnica žitnega zavoda je izdala dne 20. marca na vse kontraktne mline okoličnice v zadevi izposojevanja mlinskih odsekom: Kljub vsem določbam in odredbam se ni moglo doseči, da bi odjemalci moke vreče mlinom vrnil. Da se to enkrat za vselej doseže, se vrše v c. kr. trgovinskem ministrstvu priprave za izdajo novih tozadevnih odredb. Ker pa bo do tedaj preteklo gotovo še precej časa, se je določila provizorična sledeča kavečija za vreče: a) močnate vreče, ki vsebujejo 80—100 kg 6 K; b) močnate vreče, ki vsebujejo 70—75 kg 5 K 40 v; c) močnate vreče, ki vsebujejo 50 kg 4 K; d) otrobnate vreče, ki vsebujejo 40—50 kg 4 K; e) druge vreče, ki so manjše od otrobnatih, pa vendar vsebujejo 50 kg 3 K. Obenem se s tem razveljavljajo dosedanje določbe, po katerih je bilo mlinom dovoljeno, vreče odjemalcu za višino kavečije prodati. Mlin ima doslej samo pravico, vreče proti znani obratni odškodnini posoditi, nima pa pravice vreč prodati.

Aprovizacija.

— **Razpored pri prodaji jaje.** Oddaja jaje za III. okraj se vrši v mestni vojni prodajalni v Gosposki ulici. Jajca se oddajajo na močne izkaznice in pridejo na vrsto v torek dne 27. marca dopoldne izkaznice s številko 9, popoldne izkaznice s številko 10 in 11, v sredo, dne 28. marca dopoldne izkaznice št. 12 in popoldne št. 13. — **Oddaja jaje za V. okraj** se vrši v mestni vojni prodajalni v Prešernovi ulici. Jajca se oddajajo na močne izkaznice in pridejo na vrsto v torek, dne 27. marca dopoldne izkaznice s številko 19, popoldne s št. 20 in 21; v sredo, dne 28. marca dopoldne izkaznice št. 22 in popoldne št. 23. — **Oddaja jaje za VI. okraj** se vrši v mestni vojni prodajalni v Šolskem drevoredu (Mahrova hiša). Jajca se oddajajo na močne izkaznice in pridejo na vrsto v torek, dne 27. marca dopoldne izkaznice s št. 24, popoldne s št. 25; v sredo, dne 28. marca dopoldne izkaznice št. 26, in popoldne št. 27 in 28. — **Oddaja jaje za VII. okraj** se vrši v mestni vojni prodajalni v Spodnji Šiški, Celovška cesta št. 2 (polog čertva). Jajca se oddajajo na močne izkaznice in pridejo na

vrsto v torek, dne 27. marca dopoldne izkaznice s št. 29, popoldne št. 30; v sredo, dne 28. marca dopoldne izkaznice št. 31, popoldne št. 32 in 33. — **Oddaja jaje za VIII. okraj** se vrši v cerkvi sv. Jožefa. Jajca se oddajajo na močne izkaznice in pridejo na vrsto v torek, dne 27. marca popoldne izkaznice št. 34, 35, 36, 37; v sredo, dne 28. marca popoldne izkaznice št. 38, 39, 40. — **Oddaja jaje za IX. okraj** se vrši v mestni vojni prodajalni na Starem trgu. Jajca se oddajajo na močne izkaznice in pridejo na vrsto v torek, dne 27. marca dopoldne izkaznice št. 41, popoldne št. 42. — **Jajca se** v vseh prodajalnah oddajajo dopoldne od 8. do 11. ure, popoldne od 3. do 6. ure, po 32 vinarjev kos. Poudarja se pa, da imajo pravico do nakupa jajc izključno le v Ljubljani stanujoče družine. Stranke dobe na vsako izkaznico po troje kosov in je pripraviti drobiž, da se vrši oddaja hitreje.

— **Oddaja krompirja.** Mestna aprovizacija ljubljanska oddaja krompir proti izkaznicam za IV. in III. okraj v ponedeljek, dne 26. marca in za II. in I. okraj v torek, dne 27. marca. Oba dneva na Dunajski cesti v Mühleisnovem skladišču, vsakokrat dopoldne od 8. do 11., popoldne od 2. do 5. — Vsaka stranka mora poleg krompirjevih izkaznic predložiti tudi potrjeno hišnega gospodarja, da res nima nič krompirja v zalogi. Krompir se oddaja po 22 vinarjev kilogram in sicer odpade na družine do 5 oseb 5 kilogramov in za družine čez 5 oseb 10 kilogramov.

— **Na naslov mestne aprovizacije.** Pišejo nam: Šel sem po Dunajski cesti in se ustavljal pred vojno kuhinjo. Gnječa ljudi, sestoječa iz delavcev, po večini pa iz revno opravljenih, polbosih otrok, katerim se je revščina brala že na obrazu, se je drenjala v kuhinjo in iz nje noseča v rokah po eden ali dva lončka. Ustavim malega fantiča. »Kaj si dobil, po-kaži!« Dvignil je pokrovko. »Dobil sem kašo in ričet.« »A koliko si plačal?« — »Plačal sem za vsako porcijo 20 vin.« — »Samo 20 vin? No to je pa za sedanje čase zelo po ceni.« — Odslovil sem fantiča in gledal dalje to drenjajočo se množico. A kmalu na to so se začeli vračati delavci in otroci s praznimi lonci. »Nič več, zmanjkalo je«, se je začulo med množico. Mala deklica se je spustila v jok. Pristopil sem k njej. »Kaj jo-češ deklica?« »Oh kaj ne bi, ker v kuhinji nimajo nič več, a jaz sem tako lačna in moji bratci in sestrice ravno tako. Kaj bodo rekli, ko ne prinesem nič večerje.« — Prijel sem deklico za roko. »Le pojdiva v kuhinjo, morda se bo dobilo še kaj.« Šla sva, a žalibog, nič dobila. Po daljšem razgovoru mi je voditeljica vojne kuhinje obrazložila vse težkote in pristavila, da bi srčno rada pripravljala jedila v večji meri, ko bi imela več živil na razpolago. Ne bom segal v to zadevo, pribijem pa je eno. »Ako le kje, je v prvi vrsti potrebno tukaj, da mestna aprovizacija stori vse potrebno, da se olajša beda tem uboščekom, ki obiskujejo vojno kuhinjo. Pomagajte jim! Preskrbite vojni kuhinji dovolj kaše, ješprenja in drugih živil! Da se meso ne more dajati porcija po 20 vin., to je umejno. Morda bi se pa dalo tako ukreniti, da bi mestna aprovizacija, oskrbela za vojno kuhinjo, vsaki teden gotovo količino mesa po znižani ceni, kajti košček mesa, žlica tople juhe bi bila kot zdravilo tem revežem. Torej, prosimo!

— **Izposojanje vreč pri kontraktih mlinih.** Ljubljanska podružnica žitnega zavoda je izdala dne 20. marca na vse kontraktne mline okoličnice v zadevi izposojevanja mlinskih odsekom: Kljub vsem določbam in odredbam se ni moglo doseči, da bi odjemalci moke vreče mlinom vrnil. Da se to enkrat za vselej doseže, se vrše v c. kr. trgovinskem ministrstvu priprave za izdajo novih tozadevnih odredb. Ker pa bo do tedaj preteklo gotovo še precej časa, se je določila provizorična sledeča kavečija za vreče: a) močnate vreče, ki vsebujejo 80—100 kg 6 K; b) močnate vreče, ki vsebujejo 70—75 kg 5 K 40 v; c) močnate vreče, ki vsebujejo 50 kg 4 K; d) otrobnate vreče, ki vsebujejo 40—50 kg 4 K; e) druge vreče, ki so manjše od otrobnatih, pa vendar vsebujejo 50 kg 3 K. Obenem se s tem razveljavljajo dosedanje določbe, po katerih je bilo mlinom dovoljeno, vreče odjemalcu za višino kavečije prodati. Mlin ima doslej samo pravico, vreče proti znani obratni odškodnini posoditi, nima pa pravice vreč prodati.

— **Izposojanje vreč pri kontraktih mlinih.** Ljubljanska podružnica žitnega zavoda je izdala dne 20. marca na vse kontraktne mline okoličnice v zadevi izposojevanja mlinskih odsekom: Kljub vsem določbam in odredbam se ni moglo doseči, da bi odjemalci moke vreče mlinom vrnil. Da se to enkrat za vselej doseže, se vrše v c. kr. trgovinskem ministrstvu priprave za izdajo novih tozadevnih odredb. Ker pa bo do tedaj preteklo gotovo še precej časa, se je določila provizorična sledeča kavečija za vreče: a) močnate vreče, ki vsebujejo 80—100 kg 6 K; b) močnate vreče, ki vsebujejo 70—75 kg 5 K 40 v; c) močnate vreče, ki vsebujejo 50 kg 4 K; d) otrobnate vreče, ki vsebujejo 40—50 kg 4 K; e) druge vreče, ki so manjše od otrobnatih, pa vendar vsebujejo 50 kg 3 K. Obenem se s tem razveljavljajo dosedanje določbe, po katerih je bilo mlinom dovoljeno, vreče odjemalcu za višino kavečije prodati. Mlin ima doslej samo pravico, vreče proti znani obratni odškodnini posoditi, nima pa pravice vreč prodati.

— **Izposojanje vreč pri kontraktih mlinih.** Ljubljanska podružnica žitnega zavoda je izdala dne 20. marca na vse kontraktne mline okoličnice v zadevi izposojevanja mlinskih odsekom: Kljub vsem določbam in odredbam se ni moglo doseči, da bi odjemalci moke vreče mlinom vrnil. Da se to enkrat za vselej doseže, se vrše v c. kr. trgovinskem ministrstvu priprave za izdajo novih tozadevnih odredb. Ker pa bo do tedaj preteklo gotovo še precej časa, se je določila provizorična sledeča kavečija za vreče: a) močnate vreče, ki vsebujejo 80—100 kg 6 K; b) močnate vreče, ki vsebujejo 70—75 kg 5 K 40 v; c) močnate vreče, ki vsebujejo 50 kg 4 K; d) otrobnate vreče, ki vsebujejo 40—50 kg 4 K; e) druge vreče, ki so manjše od otrobnatih, pa vendar vsebujejo 50 kg 3 K. Obenem se s tem razveljavljajo dosedanje določbe, po katerih je bilo mlinom dovoljeno, vreče odjemalcu za višino kavečije prodati. Mlin ima doslej samo pravico, vreče proti znani obratni odškodnini posoditi, nima pa pravice vreč prodati.

— **Izposojanje vreč pri kontraktih mlinih.** Ljubljanska podružnica žitnega zavoda je izdala dne 20. marca na vse kontraktne mline okoličnice v zadevi izposojevanja mlinskih odsekom: Kljub vsem določbam in odredbam se ni moglo doseči, da bi odjemalci moke vreče mlinom vrnil. Da se to enkrat za vselej doseže, se vrše v c. kr. trgovinskem ministrstvu priprave za izdajo novih tozadevnih odredb. Ker pa bo do tedaj preteklo gotovo še precej časa, se je določila provizorična sledeča kavečija za vreče: a) močnate vreče, ki vsebujejo 80—100 kg 6 K; b) močnate vreče, ki vsebujejo 70—75 kg 5 K 40 v; c) močnate vreče, ki vsebujejo 50 kg 4 K; d) otrobnate vreče, ki vsebujejo 40—50 kg 4 K; e) druge vreče, ki so manjše od otrobnatih, pa vendar vsebujejo 50 kg 3 K. Obenem se s tem razveljavljajo dosedanje določbe, po katerih je bilo mlinom dovoljeno, vreče odjemalcu za višino kavečije prodati. Mlin ima doslej samo pravico, vreče proti znani obratni odškodnini posoditi, nima pa pravice vreč prodati.

— **Izposojanje vreč pri kontraktih mlinih.** Ljubljanska podružnica žitnega zavoda je izdala dne 20. marca na vse kontraktne mline okoličnice v zadevi izposojevanja mlinskih odsekom: Kljub vsem določbam in odredbam se ni moglo doseči, da bi odjemalci moke vreče mlinom vrnil. Da se to enkrat za vselej doseže, se vrše v c. kr. trgovinskem ministrstvu priprave za izdajo novih tozadevnih odredb. Ker pa bo do tedaj preteklo gotovo še precej časa, se je določila provizorična sledeča kavečija za vreče: a) močnate vreče, ki vsebujejo 80—100 kg 6 K; b) močnate vreče, ki vsebujejo 70—75 kg 5 K 40 v; c) močnate vreče, ki vsebujejo 50 kg 4 K; d) otrobnate vreče, ki vsebujejo 40—50 kg 4 K; e) druge vreče, ki so manjše od otrobnatih, pa vendar vsebujejo 50 kg 3 K. Obenem se s tem razveljavljajo dosedanje določbe, po katerih je bilo mlinom dovoljeno, vreče odjemalcu za višino kavečije prodati. Mlin ima doslej samo pravico, vreče proti znani obratni odškodnini posoditi, nima pa pravice vreč prodati.

— **Izposojanje vreč pri kontraktih mlinih.** Ljubljanska podružnica žitnega zavoda je izdala dne 20. marca na vse kontraktne mline okoličnice v zadevi izposojevanja mlinskih odsekom: Kljub vsem določbam in odredbam se ni moglo doseči, da bi odjemalci moke vreče mlinom vrnil. Da se to enkrat za vselej doseže, se vrše v c. kr. trgovinskem ministrstvu priprave za izdajo novih tozadevnih odredb. Ker pa bo do tedaj preteklo gotovo še precej časa, se je določila provizorična sledeča kavečija za vreče: a) močnate vreče, ki vsebujejo 80—100 kg 6 K; b) močnate vreče, ki vsebujejo 70—75 kg 5 K 40 v; c) močnate vreče, ki vsebujejo 50 kg 4 K; d) otrobnate vreče, ki vsebujejo 40—50 kg 4 K; e) druge vreče, ki so manjše od otrobnatih, pa vendar vsebujejo 50 kg 3 K. Obenem se s tem razveljavljajo dosedanje določbe, po katerih je bilo mlinom dovoljeno, vreče odjemalcu za višino kavečije prodati. Mlin ima doslej samo pravico, vreče proti znani obratni odškodnini posoditi, nima pa pravice vreč prodati.

— **Izposojanje vreč pri kontraktih mlinih.** Ljubljanska podružnica žitnega zavoda je izdala dne 20. marca na vse kontraktne mline okoličnice v zadevi izposojevanja mlinskih odsekom: Kljub vsem določbam in odredbam se ni moglo doseči, da bi odjemalci moke vreče mlinom vrnil. Da se to enkrat za vselej doseže, se vrše v c. kr. trgovinskem ministrstvu priprave za izdajo novih tozadevnih odredb. Ker pa bo do tedaj preteklo gotovo še precej časa, se je določila provizorična sledeča kavečija za vreče: a) močnate vreče, ki vsebujejo 80—100 kg 6 K; b) močnate vreče, ki vsebujejo 70—75 kg 5 K 40 v; c) močnate vreče, ki vsebujejo 50 kg 4 K; d) otrobnate vreče, ki vsebujejo 40—50 kg 4 K; e) druge vreče, ki so manjše od otrobnatih, pa vendar vsebujejo 50 kg 3 K. Obenem se s tem razveljavljajo dosedanje določbe, po katerih je bilo mlinom dovoljeno, vreče odjemalcu za višino kavečije prodati. Mlin ima doslej samo pravico, vreče proti znani obratni odškodnini posoditi, nima pa pravice vreč prodati.

— **Izposojanje vreč pri kontraktih mlinih.** Ljubljanska podružnica žitnega zavoda je izdala dne 20. marca na vse kontraktne mline okoličnice v zadevi izposojevanja mlinskih odsekom: Kljub vsem določbam in odredbam se ni moglo doseči, da bi odjemalci moke vreče mlinom vrnil. Da se to enkrat za vselej doseže, se vrše v c. kr. trgovinskem ministrstvu priprave za izdajo novih tozadevnih odredb. Ker pa bo do tedaj preteklo gotovo še precej časa, se je določila provizorična sledeča kavečija za vreče: a) močnate vreče, ki vsebujejo 80—100 kg 6 K; b) močnate vreče, ki vsebujejo 70—75 kg 5 K 40 v; c) močnate vreče, ki vsebujejo 50 kg 4 K; d) otrobnate vreče, ki vsebujejo 40—50 kg 4 K; e) druge vreče, ki so manjše od otrobnatih, pa vendar vsebujejo 50 kg 3 K. Obenem se s tem razveljavljajo dosedanje določbe, po katerih je bilo mlinom dovoljeno, vreče odjemalcu za višino kavečije prodati. Mlin ima doslej samo pravico, vreče proti znani obratni odškodnini posoditi, nima pa pravice vreč prodati.

nik vojnega tiskovnega stana, se je vrnil v vojni arhiv in je za zapovednika vojnega tiskovnega stana imenovan generalnoštabni polkovnik Viljem Eisner Bubna.

— **Repertoar nemških gledališč.** Dr. Avenarius izdaja revijo »Kustwart« (med vojno se zove »Deutsch. Wille«), ki se peča tudi z umetnostjo. V prvi marčevi številki poroča o gledališčih na Nemškem in v Avstriji ter naglašja, da se povprečno povsod opaža stremenje gledaliških vodstev, gojiti literarni repertoar. Toda publika je povsod proti tem stremljenjem in ravnatelji so prisiljeni gojiti značajne igre ali operete. N. pr. v Stettinu, ki šteje 225.000 prebivalcev, je moglo tamošnje veliko gledališče igrati razne Ibsenove, Hauptmannove, Strindbergove, Schnitzlerjeve in drugih pisateljev umetniške drame le po 1 do 2krat, izjemoma po trikrat. Maeterlinck, Wedekind, Hofmannsthal i. dr. so prišli celo le po en večer na oder. Ko so igrali Holz, Schlafdr. drama »Obitelj Selicke«, se je pokazalo, da je celo člani Dürerjevega društva niso mogli razumeti in uživati. Nasprotno pa je možno v Stettinu operete vpriporiti po 50 do 75krat, da celo 100krat zaporedoma v polnem gledališču. Kakor v Stettinu, se godi v sto in sto drugih nemških gledališčih,« piše Kunstwart. »Občinstvo je pač skoraj povsod še preveč nezrelo.« — A kakšne zahteve so stavili nekateri na bivše naše slovensko gledališče! Kakšne gonje so vpriporjali proti lahkem repertoarju v Ljubljani, ki šteje komaj 1/10 prebivalstva bogatega Stettina! Danes bi bili morda celo naši nezadovoljni zelo zadovoljni, če bi imelo slovensko gledališče v Ljubljani vsaj tak repertoar, kakor ga ima Stettin. Mogoče, a gotovo ni.

— **Angleško brodogradnja.** Različne države, zlasti beneška in gonevska republika, so imele že velika vojna brodogradnja, ko se Angleži za morje še niso menili. Francija, Španjola in Portugalska so bile že pomorske velisile, ko je bila Angleška še kmetijska država, ravno tako Danska in Norveška. Prvo angleško brodogradnje se je nastalo, ko so danes tako malo pomembni Danci poskusili zavojevati megljeno Angleško. Celih dvesto let so trajali ti poskusi Dancov. Kralj Alfred velik je prvi uvedel na Angleškem oborožene ladje v obrambo pristanov proti Dancem. Leta 1205. je kralj Ivan spravil skupaj in to z velikimi težavami. 50 ladij, a le za obrambo. Šele kralj Henrik III. (1216. do 1272.) je vstvaril organizirano brodogradnje, broječe 17 ladij. Vsi kraji na obrežju so morali vselej za 15 dni dati moštvo hrano in plačevati vse stroške. Šele leta 1684. je obveljalo načelo, da je vsa država dolžna nositi stroške za brodogradnje, ne samo obrežni kraji. A za kako znatno povečanje svoje morske sile se Angleška ni menila do sedemletne vojne. Do popolne veljave je prišlo brodogradnje šele v času Napoleona I. in od tedaj datira šele pravo angleško gospodarstvo na morju. Sicer so bili Angleži že prej uničili veljavo Španje in Nizozemske na morju, ali šele ob času Napoleona so prav spoznali, da si z brodogradnjo lahko pridobijo prvenstvo na svetu. Angleško brodogradnje je zabilo vsako ekspedicijo cesarja Napoleona na Angleško in je v bitki pri Trafalgarju zadala Napoleonu prvi smrtni udarec. Znamenit pa je postal razvoj angleškega brodogradnje v času, ko so se jadra morala umakniti in se je začel rabiti par kot gonilna sila. Silno bogati premogokopi so olajšali razvoj angleškega brodogradnje in kmalu je bila Angleška posestnica največjega števila ladij, ki so zopet omogočile, da se je industrija velikansko razvila. Roko v roki z razvojem brodarstva sploh se je množilo tudi angleško vojno brodogradnje. Kako se je vojno brodogradnje množilo, se najlaglje spozna iz izdatkov, ki jih je imela zanj država. Leta 1809. so znašali ti izdatki 19¹/₂ milijona sterlingov (à 25 kron), leta 1900. že 36.889.500 sterlingov, leta 1912. pa 114.085.5

Gospodarstvo.

Prva hrvaška štedionica, Zagreb.

Ravnateljstvo Prve hrvaške štedionice v Zagrebu sklenilo je v seji dne 17. marca 1917, da se sklep občnega zbora glede povišanja delniške glavnice izvede na ta način, da se stavi vseh 2000 novih delnic po 2000 K na subskripcijo pod sledečimi pogoji:

Delničarjem pripade na te delnice v prvi vrsti opcijska pravica in sicer na vsake tri stare delnice dve novi delnici, na tri četrtine starih delnic po dve četrtini novih delnic in na tri desetine starih po dve desetini novih delnic po kurzu od 5500 K za vsako celo delnico 1375 K za vsako četrtino delnic in 550 K za vsako desetino delnic s 5% obrestmi na ta znesek od 1. januarja 1917 do dne plačila.

Razven opcije na delnice sprejemajo se tudi prijave delničarjev kakor tudi onih, ki niso delničarji na nove delnice po kurzu 5800 K na vsako celo delnico. 1450 K na vsako četrtino delnice, po 590 K za vsako desetino delnic s 5% obrestmi na ta znesek od 1. januarja 1917 do dne plačila.

Vplačila, ako se ne položi cela kupnina, izvrše se lahko v treh obrokih in sicer prvi obrok ob prijavi, drugi ob 15. aprila 1917. Drugi obrok do 15. maja 1917 in tretji obrok do 15. junija 1917, kakor je to razvidno iz prospekta, ki se objavi v časopisih.

Opcije in prijave na nove delnice (kakor tudi vplačila na iste) sprejema vsaki dan ob uradnih urah poenostil s 20. marcem 1917 do najkasneje 15. aprila 1917. Prva hrvaška štedionica in njene podružnice, dalje Jadranska banka v Trstu in vse njene podružnice ter Hrvatska centralna banka za Bosno in Hercegovino, Sarajevo in njene podružnice.

Novi delnice, cele, četrtinke in desetinke, participirajo na dobičku za poslovno leto 1917 ter se bodo glasile, kakor stare delnice, cele delnice na ime, četrtinke in desetinke pa na donositelja. Prijave na delnice prejema Jadranska banka, podružnica Ljubljana.

Darila.

Za Ciril - Metodovo družbo je nabrala gospa Marija Koroša v Mariboru med mariborskimi Slovenci lep znesek 86 kron. Iskrena hvala marljivim rodoljubom. — Gosp. Fr. Pavlica, Marinefeldpostamt, je poslal družbi 6 K 80 vin., katere je nabral na Adriji pri zdrážbanem črnem pinču med prijatelji za Ciril - Metodovo družbo. — Srčna hvala!

Upravnilstvu naših listov so poslali:

Za Ciril - Metodo družbo: Mesto venca na krsto pokoj. Zdravko Leskovicu l. s.: Mijo Arko, Zagreb, 20 kron; Vojko Arko, Zagreb, 20 K; gospa Milka Jemrič, Zagreb, 20 K in Matija Meden, vojna pošta 170, 20 K; skupaj 80 kron); Radoslav Knaflič,

nadčitelj na Dobju pa 12 kron, zbralo učiteljstvo na Dobju, mesto venca na grob gospe Malike Tržanove. — Skupaj 92 kron.

Za zavod za v vojni oslepele vojaške: Gospa Jožefa Kodelja 75 K, nabrano povodom njenega godovanja v gostilni pri »Zlati ribi«.

Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 21. marca: Husein Bestić, lovec, v rezervni vojaški bolnišnici na obrtni šoli.

Dne 22. marca: Živojin Vesić, c. in kr. podpolkovnik v p., 73 let, Erjavčeva cesta 4. — Pavla Hočevar, hči delavca, 4 leta, Bohoričeva ulica 29. — Julijan Swiatlowski, črnovojniški pešec, v rezervni vojaški bolnišnici na obrtni šoli. — Huse Buršič, vojaški delavec, v rezervni vojaški bolnišnici na obrtni šoli.

Dne 23. marca: Stanislava Versching, hči delavca, 2 leti, Streliška ulica 15. — Rudolf Gromek, sin po-

slovodje, 3 leta, Emonska cesta 2. — Frančiška Malečkar, zasebnica, 50 let, Radeckega cesta 9. — Fran Škulj, zasebnik, 77 let, Ulica na grad 3. — Marjana Prestor, žena vpokojenega železniškega delavca, 68 let, Celovška cesta 66. — Ivana Gorjup, zasebnica, 91 let, Ambrožev trg 1. — Fran Mastnak, sin trgovskega sluga, 3 leta, Streliška ulica 15. — Tomaso Vitale, laški vojni vjetnik, pešec 221. pešpolka, v rezervni honvedski bolnišnici.

V deželni bolnišnici:

Dne 17. marca: Ivan Gliebe, rudar v premogokopu, 19 let.

Dne 18. marca: Marija Čelešnik, delavčeva žena, 68 let.

Dne 20. marca: Gabriela Jožefa Ana Kroupa, hči mizarkega pomočnika, 13 dni. — Frančiška Hudorovič, ciganka, 16 let. — Marija Zaplotnik, cesarjeva žena, 44 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Kino IDEAL. SPORED za danes, nedeljo in ponedeljek. Predvaja se najboljši Alwin Neuss-film tega leta:

„Pesem življenja“.

Alwin Neuss pokaže tu zopet svoje umetniške vrline kot režiser in igralec v takozvanem igralnem filmu. Veliko lepega nam je že nudil Alwin Neuss na tem polju, toda šele s tem delom svoje Muze se nam predstavi kot mojster, učeč se na lastnem delu, ki ga pelje po poti kvišku in dviga njegovo filmsko delo v višave lepe umetnosti. 983

Mladini ni pristopno.

Mladini ni pristopno.

Predstave kot po navadi od 4. ure naprej, v nedeljo ob pol 11., ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri zvečer.

„KINO IDEAL“



Zora dr. Dišakova in njena nedoletna otroka Ivanka in Joško naznanjajo neizmerne žalosti potrti vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je njih iskreno ljubljene nepozabni soprog, oče, sin, brat, svak in stric, gospod

Dr. JOSIP DIJAK

G. kr. okrajni sodnik in sodni predstojnik

v četrtek, dne 22. marca 1917 ob 10. uri zvečer previden s tolažili sv. vere boguvdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 25. marca ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Krškem.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v mestni župni cerkvi v Krškem.

KRŠKO, dne 23. marca 1917.

988



Apolonija Jager naznanja v globoki žalosti potrti, v svojem, svoje hčere Antonije dr. Černetove in zeta dr. Ivana Černeti imenu, da je njen ljubljene sin, oziroma brat, svak in stric, gospod

Feliks Jager

c. in kr. nadporočnik sapeur-bataljona št. 7, imeitelj vojaškega zaslužnega križca III. razreda l. t. d.

vsled ran, ki jih je dobil na črnogorskem bojišču in po teh nastalih boleznih, po dolgem mučnem bolehanju, previden s tolažili sv. vere v Augusta-sanatoriju v Debreczenu, dne 18. t. m. v 29. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

V Debreczenu je bil pokopan dne 20. t. m. na častniškem pokopališču. Težke dneve hude bolezni mu je lajšala skrb šef-zdravnika sanatorija in njegovih asistentov, ter v prvi vrsti požrtvovalen trud višje sestre in njene pomočnice. Gre jim zato najtoplejša zahvala.

Pokojnika so spremili na njegovem zadnjem potu gosp. generalni major, komandant garnizije z garnizijskimi častniki in delno garnizijsko godbo. Razun častnikov garnizije so izkazali zadnjo čast pokojniku tovariši v sanatoriju Augusta. Vsem bodi tem potom izrečena najiskrenejša zahvala, posebno pa gosp. generalnemu majorju, ki je s svojo naklonjenostjo veliko pripomogel, da se je pogreb dostojno izvršil.

V daljni tuji zemlji bodi pokojnemu miren sen.

V LJUBLJANI, dne 23. marca 1917.

990

Brez posebnega obvestila.



Žalostnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš ljubljene soprog, oče, stari oče in stric, gospod

Gregor Mihevc

posestnik na Vrhniki

dne 15. marca t. l. po kratki bolezni, mirno v Gospodu zaspal. VRHNIKA, 17. marca 1917.

Marjeta Mihevc roj. Kraševic, soproga. — Ignac, tajnik avstr. kovinar. zveze, Ivan, Anton, sinovi. — Marija, Antonija Kure roj. Mihevc, Ivanka Staller roj. Mihevc, hčere.

Vsem spremljevalcem k zadnjemu počitku, najtoplejša zahvala!



Brez posebnega obvestila.

Globoke žalosti potrti naznanjamo pretužno vest, da je naš iskreno ljubljene, predobri soprog, oziroma oče, brat, stric in svak, gospod

Venceslav Arko

trgovec in tobačni založnik,

dne 22. marca 1917 ob 3. uri popoldne po kratki in mukepolni bolezni, po skrbnem blagorju njegove družine posvečenem življenju, previden s tolažili sv. vere, v 45. letu svoje dobe mirno in Bogu vdano preminul.

Pogreb nepozabnega rajnega se vrši v soboto 24. t. m. iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Priporoča se v pobožno molitev in blag spomin.

Senožec, 22. marca 1917.

Rozi Arko, roj. Tollazzi, žalujoča soproga. — Venceslav, Tomislava, Ruženka, otroci. — Franc, Ernest, brata. — Marija, Franja, Ivanka, Draža, sestre. 983

Zahvala.

Za blagodejni izraz sočutja o priliki bolezni, smrti in spremstva k zadnjemu počitku naše prelube, nepozabne matere, tašče, stare matere, sestre in tete, gospe

Josipine Tauber roj. Černe

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najpriskrnejšo zahvalo.

Žalujoči ostali.

993

Veliki novi spored v Kino Central v deželnem gledališču

(za mladino neprimerno)

se predstavlja danes v soboto in v ponedeljek ob pol 6., 7. in pol 9. uri zvečer, jutri v nedeljo

ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri zvečer. Vse podrobnosti lepaki.

Veselje za otroke bodo zopet

lepe predstave za otroke

ki se z novim izbranim sporedom vrše

jutri v nedeljo ob pol 11. uri dop. in ob 2. pop. in v ponedeljek ob 4. uri popoldne.



Redbina Kocjančičeva naznanja žalostno vest, da je preminula ob 1/6 uri zvečer v visoki starosti 92 let, previdena s tolažili sv. vere, njih predobra mati, babica in prababica, gospa

Ivana Gorjup roj. Saušek.

Pogreb preblage nam rajne se vrši v nedeljo 25. marca, ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Ambrožev trg št. 1, na pokopališče k Sv. Križu.

Brez posebnega obvestila.

997

Žalujoči ostali.

Pouk v slovenščini.

A. G. 20. se uljudno prosi, da pride po odgovor v upravnishvo tega lista. 991

Išče se

prazna SOBA

all kabinet za gospoda. 996
Ponudbe pod „Prazna soba/996“ na upravnishvo »Slovenskega Naroda«

Perfektna korespondentinja

večja stenografije in strojepisja z večletno prakso, želi premeniti službo. Ponudbe pod „V. A./989“ na upravnishvo »Slovenskega Naroda«. 989

Afrikansko podjetje: A. BEHAR,

Trst, Korso št. 1,
spedira, franko prevorne stroške, s 15% odbitka sledeče blago: Rajčice à K 25,—, 20,—, 45,—, 60,— kos; merjanice čaplje, ne obrezane à K 120, 170, 210, 280, kos; bandeaux nojevo perje K 5-90, 10 kos; šive čaplje, touffe in drugo fantazijsko perje od 2-80 K kos; koljeje nojevih peres od K 550, 850, 1480, 18 kos; boe 2-25 m dolge od K 25, 35 kos; nojevo perje K 3, 550, 12 kos. — Za preprodajalce 25% popusta. Vsak kos se opere in prebarva. Garantiramo pristno blago. Nezadovoljujoče blago se takoj po prevzemu zamenja. 995

Betonski delavci

in delavci za izdelavo umetnega kamena in betonskih cev, se iščejo. Vprašati je pri gradbenem podjetju Jos. Dubsky & Co., Zagreb.



Pianine, klavirje, Orchestrione, in harmonije.

S. KMETETZ

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 26.

izborna, naravno pristna bela in rudeča VINA

po najnižjih dnevnik cenah dobavlja posestnik vinskih kletij

HUBERT SPITZ, Klosterneuburg
Feldgasse 44, telef. interurb. 29.



Najlepši kras ženske

so lepo oblikovane, bujne, trde gradi. Gospe, ki se v tem oziru ne čutijo popolne, naj pišejo na Ido Krause, ki jim pošlje brezplačno na podlagi od nje preiskusene metode, diskreten svet v svrhu pridobitve idealnih, okroglih oblik. 786

Ida Krause, Požun, (Pressburg), Ogrsko,
Schanzstrasse 2. odd./41.

61

Edna posebnost likerja je

Zdravnik želodca

Zdravnik želodca

je posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izborne vpliva proti slabostim v želodcu ter radi tega v nobeni družini ne bi smel manjkati.

Kljenciča
manufaktura
Julij Singer
Ljubljana, L. Vojkova št. 1 f.
Ceniki z zdravniškimi poukom gratis in fr.
Zaprto, 30 vinarjev v znakah. 143

Kupim
hotel ali gostilno
na prometnem kraju, v mestu ali na deželi pri kolodvoru. 995
Pismene ponudbe na upravnishvo »Slov. Naroda« pod „Hotel 995“.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinjšo žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Kazenski naročnik se pošilja s povzetjem.

K 1-20 K 1-20
Sablona s 16 monogrami, primerna za namizno prto, serviete, žepne robce in vsah vrst perila se dobiva pri
TONI JAGER
Ljubljana, Zidovska ulica št. 5.

Jos. Rojina
modni atelije
: za gospode :
Ljubljana,
Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in uradniške uniforme: po meri v najkrajšem času.

L. MIRUSCH
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo veliko izber dežnikov in solničnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Kontoristka
s prakso, zmožna nemškega in slovenskega jezika, zanesljiva matematkinja, večja nemške stenografije in strojepisja, želi primerno službo. Pripravljena je tudi prevzeti službo po eno ali več ur na dan. Vstoj po dogovoru. — Cenj. dopisi na upravnishvo »Slov. Naroda« pod „praksa/974“. 974

Kranjske doželne mesto za dobavo glavne živine v Ljubljani sprejme mesarskega pomočnika
za ljudsko mesnico. Nastop službe takoj, pogoj je, da je ponudnik vojašine prost. Zglasiti se je pri »Kranjskem dež. mestu za dobavo glavne živine« v Ljubljani, Turjaški trg št. 1. 994

Pisarniški prostori
obstoječi iz štirih velikih sob se oddajo s 1. aprilom v najem. Istotam se oddata 2 prostora za DELAVNICO.
Poasnila daje dopolnilna zavarovalna pisarna Providentia, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6. 941

Vsakovrstne slamnike
priporočam gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu za obilo naročitev. Cene primerno nizke, potrežba kakor je v tem času najbolje mogoča.
Fr. Cerar
tovarna slamnikov v Stobu
pošta in žel. postaja Domžale pri Ljubljani.

Kostanjev les
do 2 m dolg, cepljen 10—30 cm v prerezu kupuje VINKO VABIČ, veletržec, Žalec, Juznoštajersko.
Le ponudbe z navedbo skrajne cene množine in roka dobave naj se vpošilja Točno plačilo. — Kulantno poslovanje. Kapujem tudi mehak les, bukove in hrastove hlode ali deske. 524

Kostanjeve in bukove hlode
kupi vsakomnožino franko vagon
Strojilna tovarna Samsa & Co. v Ljubljani.
Vpošteva se le pismene ponudbe z navedbo cen.

Srbečico, hraste, izpuščaje
odpravi kar najhitrejše „rujavo mazilo“. Mali lonček K 160, veliki K 3—, družinska porcija K 9—. Z dodatkom, kako se uporablja, se naroča pri
Dr. E. Fieschs Kronen-Apotheke, Raab (Győr), Ogrsko. 332

Sprejmejo se takoj zidarji, tesarji in delavci
proti dobri plači za betonsko stavbo v Dobravi pri Jesenicah. Za stanovanje in prehrano je skrbjeno. — Poleg plače dobivajo družine delavcev na tej stavbi državno podporo. — Natančna poasnila se dobe v gostilni Frano Scagnetti v Ljubljani, Metelkova ulica št. 19 ali pa pri tvrdki V. Scagnetti v Dobravi pri betonskem delu. 847

Svoje častite odjemalce
uljudno prosim, da se naj pri nakupu orožja in municije vsakdo izkaže s posebnim dovoljenjem od o. kr. okrajnega glavarstva ali od o. kr. državne policije v Ljubljani, da ima pravico do orožja in municije. Ne da bi se izkazal s tem dovoljenjem, ne smem prodati orožja ali municije, kakor tudi ne popravljati orožja.
Za časa vojne se ceniki ne razpošiljajo.
Fran Sevcik
puškar in trgovec z orožjem v Ljubljani.

Kupim PIANINO
ali kratak klavir, proti gotovini. Ponudbe pod „Kapellmeister/987“ na upravnishvo »Slovenskega Naroda«. 987

Nacional - kontrolna blagajna
dobro ohranjena, z boni in adicijo, se kupi pod roko. 973
Event. ponudbe z natančnejšim popisom in navedbo cene ter poročilom, kako blagajna funkcionira, na E. Vogeltanz, Dunaj XV., Costagayse 5.

Izurjena, pridna in zanesljiva prodajalka
vajena špecerije in tudi železnine, zmožna slovensčine in nemščine, želi stalno službo v mestu ali na deželi. Nastopi lahko takoj. Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

Portlandcement - delnice - Dovje
se kupijo. Oddajo se proti gotovini v kaki banki v Ljubljani. Ponudbe v nemškem jeziku z navedbo cene na Kaltner, Bad Ems na Lahni, Viktoriaalle 5 a/l, Prusija, Nemčija. 972

SLIVOVKA
32 stopinska po K 880, slivovka 40 stopinska po K 11— liter, dokler je še kaj zaloge.
Naročila sprejema upravn. »Slov. Naroda« pod „slivovka 947“.

Proda se hiša z vrtom
in gospodarskim poslopljem.
Več se poizve pri lastnici Mariji Brtoncelj, Lancovo pri Radovljici, Gorenjsko. 971

Veliko posestvo
na Vipavskem, Krasu, če tudi ob fronti ležeče, Dolenjskem ali Gorenjskem, se takoj kupi, plačilo v gotovini. Ponudbe z napovedjo površine in obstoja na Temporele Trst, Via S. Nicolo št. 13. — Prednost imajo posestva z vinogradi. 986

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz odine slovenske
tovarne v Ljubljani

Vojnopoštne dopisnice.

K 3-50 za 1000; 100 vojaških ali ljubzenskih
K 5-; umetniških razglednic K 6 razpošilja
po povzetju 2969
Schleier-jeva zaloga razglednic
Dunaj XVI/15, Brunnengasse 67.
Ako ne ugaja, denar nazaj.

Baterije!

Baterije, svetilke ter
žarnice vedno v zalogi
pri 610

Vido Bratovž

Ljubljana, Stari trg.

Kupujem in prodajam:

bodisi pohištvo, steklonino, železo, sulice, porcelan, orožje, podobe, star denar, sploh vse, kar je najmanj 50 let staro.
Obenem kupim staro zobovje.
Posredujem za hiše, zemljišča itd.
Albert Derganc
brivec in koncesioniran stariinar
Ljubljana, Frančiškanska ulica 10.

Zahtevajte slovenski ceni!

Delavitev takoj!!

Brez pomisleka so

JOS. PETELINCA

šivalni stroji najlepša in čas najprimernejša prilagodljiva darila.

Ti stroji znamke „Gritzner“ in „Afrana“ so najboljši sedanosti, šivajo, vežejo, (štikajo), krpajo (mašijo) perilo in nogavice ter imajo 10letno garancijo, krogljičen, brezšumen tok ter biserni ubod. — Vedno v zalogi priproste in luxus opreme, ter stroji vseh sistemov. — Pouk brezplačen.

Cim prej kupiš, ceneje kupiš — dobro le pri: **JOS. PETELINCA**

LJUBLJANA, sv. Petra nasip 7, — blizu frančiškanskega mostu, levo, ob vodi, 3. hiša.

Modni salon F. Harborič

Ljubljana, Mestni trg šte. 7.

prilagoča svoje veliko zalogo dunajskih modelov

svilnatih in slamnikov, kinčanih in praznih oblik, cvetlic, peres i. t. d. Vedno velika izbira žalnih klobukov.

Najnižje cene. Dobro blago!

Prilagoča točno in cenovno.

Jetrne pastete

Težka izdelava v dozah
170 gramov jetrne pastete-konserve K 8-
360 gramov jetrne pastete-konserve K 4-50
500 gramov sardel. pastete-konserve K 6-25
pošiljam v 15/20 kg poštnih zavojih nefrankirano po povzetju. Zaloge se zaračuna s 3-50 K. Manj kot 50 doz se ne razpošilja.
Izvoz praških gijati M. KOHN, Praga-Štřkov, Kavliček, ul. 16. 923

HENRIK WEISZ,

Nagyssallo, Kom. Bara, Ogrsko.
Ustan. 1910. Postavno protokollirano.
Dobavlja po povzetju spodaj označene čevlje v vsaki velikosti. Riziko izključen. Zamena dovoljena. S cenikom med vojno ne morem postreči. Par ženskih čevljev K 33.—, K 40.—, K 45.—, K 50.— in K 55.—, par čevljev za strapace (bakance) K 50.—, K 60.— in K 70.—, par možkih čevljev K 45.—, K 50.—, K 55.— in K 60.—. Otroški čevlji vsake velikosti in zelo poceni. Doza krema za čevlje 1 krona.

Slamnate šolne za dom in

slamnate podplate za v čevlje sem začel izdelovati na dobole in jih priporočam, kot nadomestilo za drago usnjeno obutev, posebno za delo v sobah.
Poskusite, ne bode vam žal.
Fr. Cerar,
tovarna slamnikov v Štobu, pošta Domžale pri Ljubljani.

MODNI SALON
IVANKA STEGNAR
damski svileni klobuki, slamniki najnovjših oblik in razni nakit, vedno v zalogi.
Vsakevrstna popravila točno in cenovno.

Zajamčen uspeh. Tisoče zahvalnih pism na ogled.
Bujne, lepe prsi
dobite ob rabi med.
dr. A. Rixa kreme za prsi oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, zanesljiv uspeh. Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnarji, dvorne parfumerije itd. Polzkusna pušica K 4.—, velika pušica, zadostna za uspeh K 9.—. Razpošiljanje strogo diskretno.
Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Laktierergasse 6 E.
Zaloga v Ljubljani: drog. Kanc in „Adrija“. Zaloga v Mariboru: lekar. Schutzengel, Mer. pom. in parf. Hofhaus.

„KARL“ baterije
so varstveno zaščitovane, ter se ne primerjajo z manjvrednimi.
K. A. Kregar
edina največja razpošiljalnica baterij in električnih žepnih svetilk na Kranjskem Ljubljana.

100 litrov zdrave domače pijače
osvežujoče, dobre in zelo gaseče si lahko vsak sam priredi z mali stroški. V zalogi so snovi za: ananas, jabolčnik, grenadiv, malinovec, poprova meta, muškatelec, pomerančnik, dišeča perla, višnjevec, skazil se ne more. Ta domača pijača se lahko pije poleg hladna, postni vroča, namesto ruma in kognaka. Snovi s natančnim navodilom, stanejo K 11.—. Franko po povzetju.
Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 639, Morava.

500 kron v zlatu
če se odstrani kroma čudilich z zlatom in sodo, dobimo inlom vse solnine, poga, merope, solnine, opekline, ogrope, obravnane, rdečice itd. in ne obrabi, zato mladostno svežo in nežno. Cena K 5-75 s poštino vred. 8 porcije stanejo K 16.—, 6 porcij K 30-70. Vse brez kakih nadaljnjih stroškov. Naslov za naročila:
JAN GROLICH, drožerija pri angelu, Brno 639, Morava.

Dijamantna rezila za steklo.
Dijamantov za steklarje morem začasno dobiti samo št 4 za K 11-70 in št 5 1/2 za K 16.— ker je dovolj dijamantov prepovedan in je surovo blago zelo težko in le po visokih cenah dobiti.
Porto za povzetje 85 vin
Za resno in solidno blago jamči
JAN GROLICH, drožerija pri angelu, Brno 639, Morava.

Franydol je sredstvo za pomlajevanje las, ki rdeče, svetlo in siva lasa in brado za trajno temno porbarva. 1 steklenica s pošt. vred K 3-70.
Rydyol je rožnata voda, ki sivo pordeči blada lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštino vred K 2-45.
Naslov za naročila:
Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 639, Morava.

Lasne kite
najboljše kakovosti po 8, 10, 12, 14 in 16 kron; lasne podloge in mrežice vseh vrst; „Noril“, barva za laso in brado od Dr. Dralica po 2 in 4 K, lasno vodo in masti; Sampoo za umivanje las, šminke in puder poulični i. t. d. priporoča
Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Pozor! Zaradi vpohtenjanja v vojni službovanje je lokal odprt samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9 do 1/2 in v nedeljo od 9 do 11 ure dopoldan.

Gonoktein.
Najnovije, iskušeno sredstvo proti kapavcu (triperju), belemu toku, črevesnemu in mehurnemu katarju itd.
GONOKTEIN je vpeljan na češki kliniki dvor. svetnika vseuč. prof. dr. V. Janovskega. Na praški nemški kliniki vseuč. prof. dr. K. Kreibicha Toplo ga priporočajo vseuč. prof. dr. J. Bukovskij, vseuč. prof. F. Samberger, vseuč. docent dr. J. Odstrčil.
M. U. dr. D. Schwarz, specialist za tajne in kožne bolezni v Pragi piše: Gonoktein sem izkusil čez 50 slučajev z izvrstnim uspehom, posebno v akutnih slučajih — to je glavni cilj našega lečenja Gonorrhoe v kali izlečiti. Dajem vedno prednost Gonokteinu pred vsemi drugimi preparati, ker ne učinkuje škodljivo — kakor mnogi drugi preparati — na želodec in ledvice.
2130
Dobiva se po vseh večjih lekarnah. Škatljica K 6.—.
Zahtevajte literaturo in prospekt.
Ljubljana: Lekarna Trnkozecy.
Zagreb: Lekarna „Salvator“ S. Mitelbach, Jelacicev trg.
Proizvaja: Farmakološko - kemični laboratorij „HERA“ Praga-Vrbovice 552.
Dobavatelj vojnega ministrstva in Vojno-zdravstvenega združenja.

Naznanilo.
Cenienu občinstvu naznanjam, da sem z današnjim dnem otvoril na Rimski cesti šte. 16
pleskarsko in likarsko obrt.

Prosim slavno občinstvo za naročila za vsa v to stroko spadajoča dela, katera bom vsekdar najhitreje, najceneje in najsolidneje izvršil, ker imam še iz mirnih časov material prve vrste na razpolago.
JOSIP JUG,
stavbni in pohištveni pleskar.

V vojno odhajajoči
ne zabite na najvažnejšo oskrbo, na sklenitev vojnega življenjskega zavarovanja za dobo 1 leta.
Zavarovanje velja za vsak slučaj smrti, tedaj tudi za smrt v vojni ali na posledicah talste. — Zdravniške preiskave ni potrebno. Že na bojnem polju se nahajajoči sklenejo lahko zavarovanje od tam. — Ravno tako lahko zavarujejo sorodniki svoje, upniki svoje dolžnike brez vednosti in privoljenja tistih.
Družba sklepa pa tudi navadna življenjska zavarovanja, v kojih je vojna nevarnost brez vsakere doklade k običajni premiji v polnem obsegu všteta.
Končno sklepa družba tudi vojna nezgodna zavarovanja za dobo 1 leta za slučaj v vojni pridobljenih nezgod ali bolezni.
Brezplačna in takojšnja pojasnila daje:
Generalni zastop c. kr. priv. zavarovalne družbe „AVSTRIJSKI FENIKS“
v Ljubljani, Sodna ulica št. 1.

Ivan Jax & sin
v Ljubljani, Dunajska cesta 15
priporoča svojo bogato zalogo
vozniških koles. Šivalni stroji za rodbino in obrt.
Brezp. akt. kurzi za vezenje v hiši.
Pisalni stroji „ADLER“, Pletilni stroji vseh velikosti

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
Dejniška glavnica 2,000,000 kron. Stritarjeva ulica šte. 2. Rezervni fond okroglo 1,000,000 kron.
Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.
Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun 4%.
Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, financira erarične dobave in dovoljuje aprovizacijske kredite. Priporoča novo ustanovljeni Blagovni oddelek.

Stanje vlog koncem decembra 1916 K 134.404.739-75.

Glavnica K 40.000.000—.

Podružnica
v Ljubljani

Češka industrijalna banka

Stritarjeva
ulica št. 9.

Financiranje vojaških dobav. :: Lombardiranje blaga. :: Kredite za aprovizacijske nakupe.
Vsakovrstne bančne transakcije. Nakazila vojnim ujetnikom.

Stanovanje z vrtom

za majev termin se išče. 866
Ponudbe po pošti na naslov: „Viktor“,
Ljubljana, Poštni predal št. 26.

Tvrda Gerbstoffextraktwerke,
Hellenstein (Polzela) spod. Štajersko
kupi vsako množino

kostanjevega lesa.

Pogoj: 2 m dolg, cepljen 10 do
30 cm v prerezu. Lele se takojšnje
ponudbe z navedbo skrajne cene in
dobave roka. 935



Modni salon
Stuchly-Maschke
Zidovska ulica št. 3.
Dvorski trg 2.
Ljubljana.

Prporoča cenj. damam tu in na
deželi na Dunaju osebno izbrane
novosti

krasnih klobukov

in čepic

finega okusa za dame in deklice.

Popravila se sprejemajo.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Solidno blago — nizke cene.

Sprejmejo se trije ključavničarski vajenci.

Kdo, pove upravništvo »Slov.
Naroda«. 952

Ivan Hudeček

sobni slikar
Ljubljana, Tesarska ulica šte. 3
se prporoča slav. občinstvu
za vsa v njegovo stroko spa-
dajoča dela. 965
Solidna postrežba.

Nad 50 let obstoječa
parna barvarija in kemično snaženje oblek

apretura sukna

Ljubljana, Anton Boc
Seienburgova ul. 6. Glince,
Barska ulica 46.
se prporoča. Najnižje cene.
Postrežba vestna in točna.



Armađne zapestne

ure

natančno regulirane
iz niklja ali jekla
K 25, 30, 35; z ra-
dijskim svetilnikom
K 30, 35, 40; v srebr. okrovju K 50, 60,
14 kar. v zlatem okrovju K 130, 160; 3 le-
tna pisarna garancija. Pošilja se po pov-
zetju. Nikakega rizika. Zamenjava dovoljena
ali se denar povrne. Prva tovarna ur
JAN NOVAK, c. l. br. dvar. dobavitel, Most (Brno) 1467, Češka.
Brezplačno pošiljatev mojega gl. kataloga na željo vsakemu.

PATENTE

vseh dežela izpostuje inženir
M. GELBAUS. oblastveno avtor. in zaprišeženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37. 542

Perilo
za gojenca zavodov
v zalogi.

Izdolovanje nevestinskih oprem.

Perilo
za deteta
v zalogi.

Ustanovljeno 1866.

Mosko, damsko in otroško

perilo

lastnega izdelka
dalcé znano zaradi izbornega kroja, točnega dela, zmernih cen
prporoča

C. J. HAMANN

dobavitelj perila ces. in kralj. Visokosti,
častniških uniformiranj, zavodov, sa-
mostanov l. t. d. v

LJUBLJANA

Perilo po meri se izgotavlja najhitreje.

Istotam prva kranjska

pralnica in likalnica perila.

Motorni obrat.

Največje varovanje perila.

Najnovjši stroji.

Moški klobuki.

Priznana
najpoštenjša postrežba.

Posteljno perje, puh in kapot.

Sportni predmeti.

Kopalno perilo :: Dr. Lahmanna zdravstveno perilo.

Dr. Gustav Jagrove voljeno perilo. :: Perilo TERRA.



Podplati

se ohranijo, če se na nove ali malo po-
nošene čevlje pritrđijo nabitki iz usnja.

Za en par z žebrički cena
za otroke za dame in dečke za gospode
26-35 36-42 40-48
K 1-20 K 1-50 K 1-80

Dobe se v zalogi čevljev „PEKO“
PETER KOZINA & Ko., Ljubljana,
Breg, nasproti Sv. Jakoba mostu.

Prej v Gorici. F. Batjel Prej v
Gorici.

Ljubljana, Stari trg št. 28.

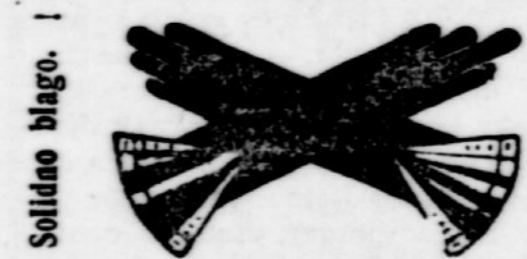


Moška in ženska
dvokolesa
s stero pnevmatik.

Šivalni stroji, gramofoni,
električne žarne svetilke že
kompletne od 2 K.

V zalogi vedno par tisoč.
Najboljše baterije.

Posebno nizka cena za preprodajalce
Pisarna naročila se takoj izvrše.



M. Schubert

preje Bilina & Kasch,

Ljubljana, Zidovska ul. 5.

prporoča veliko zalogo tkanin in
glačo-rokavje, modno blago za
gospode in dame, raznovrstne fine
parfume, ročna dela in material,
kirurđijske predmete. 413

Moderna predtiskarija.

Izdolovanje preoblečenih gumbov.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 1,000.000.

4 1/4 %

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.